

7 mei 2010

ADVOCATENBLAD 6

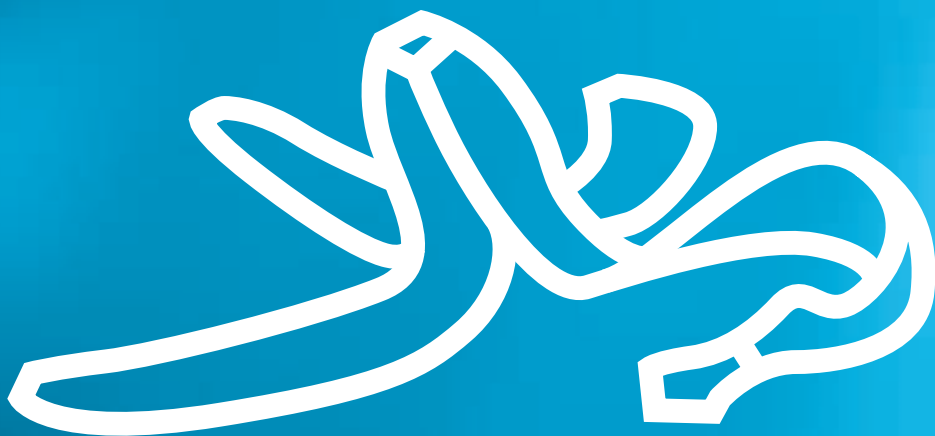
ADVOCATENKANTOREN OP JACHT NAAR MEESTERBREIN

*Peter R., een
dwangsom en
rijke criminelen*

*Hoe komt een feit
van algemene
bekendheid tot
stand?*

*Wie wil
er meer
toezicht?*

Dichtbij

Je staat er liever niet bij stil, maar een ongeluk zit in een klein hoekje. En de gevolgen kunnen erg vervelend zijn. Want ziekte of arbeidsongeschiktheid komt altijd op het verkeerde moment. Hoe moet dat verder met de praktijk? En met de betaling van de hypotheek? Wij zorgen ervoor dat u goed bent voorbereid. Door samen met u de mogelijke gevolgen op een rijtje te zetten en u van deskundig advies te voorzien. Onze adviseurs zijn thuis in de advocatuur. Net als u. Houden we binnenkort bij u de vinger aan de pols?

Arbeidsongeschiktheidsverzekering?
Kijk op www.nwk.nl

**Hoe dan ook,
Niehoff Werning & Kooij is altijd dichtbij.**

Niehoff Werning & Kooij
verzekeringsadviseurs voor advocatuur en notariaat

Omslagartikel

Advocatenkantoren verzinnen van alles om **rechtenstudenten voor zich te winnen**. 'Je moet wel meedoen om ook bij studenten in het rijtje te komen van internationale topkantoren'

161

Van de deken

De deken legt het **cafetariamenu van de veroordeelde journalist** langs de morele meetlat.

164

Actualiteiten

Te laat, dubbel of teveel tegelijk: met de nieuwe **Salduz-piketmeldingen** gaat van alles mis.

Actualiteiten

Peter R. de Vries negeerde een rechterlijk verbod, want de dwangsom was niet zo hoog. We vroegen rond hoe rechters de **hoogte van dwangsom en schadevergoeding** bepalen. En: moet je een zware crimineel rijk maken met een schadevergoeding?

165

Actualiteiten

'**Diversiteit** is meer een probleem van klasse, dan van een andere huid,' zeggen twee advocaten.

184

Strafrecht

Feiten van algemene bekendheid behoeven niet gemotiveerd, maar welk 'feit' is in het internettijdperk niet 'algemeen bekend'?

Toezicht

Incidenten leiden tot de **roep om meer toezicht** op de advocatuur. Maar is die basis niet een beetje smal? En gaat het niet veeleer over mentaliteit dan over regels en bevoegdheden? Of is modernisering noodzakelijk?

186

Familierecht

De executeur is niet afhankelijk van de erfgenamen – in de praktijk krijgt hij nogal eens problemen met hen.

189

Even opfrissen

Hoe zit het ook alweer met de verruimde **proceskostenveroordeling** in het IE-recht? Even opfrissen.

Verder...

Jurjen Lemstra over claimstichtingen 180 » Agenda 166, 169 » Ander bezoekadres landelijke Orde 169 » Praten over toegankelijkheid 169 » In Memoriam Allard Voûte 191 » Nooit wijken 193 » »Transfers 194 » Uitspraak Geschillencommissie 196 » Tuchtrect 198

Personelsadvertenties in dit nummer op p. 206

Omslag: Frank (li.) en Willem Biemans (25) studeerden in 2009 af aan de Radboud Universiteit Nijmegen
Foto: Bert Beelen / Hollandse Hoogte

Colofon

90e jaargang
Verschijnt elke drie weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve Van de deken, Berichten van de Orde en Tuchtrect

Redactie
mr. L. Bakers
mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. M.A.R.C. Padberg
mr. L.H. Rammeloo
mr. drs. Th.C. van Schagen
mr. P.H.E. Voûte

Eindredactie
Linus Hesselink

Redactionele bijdragen
Mailen naar:
l.hesselink@sdu.nl.
Informatie:
Linus Hesselink,
070-378 93 59,
070-335 35 95
Het schrijven van redactionele bijdragen levert per 500 woorden 1 opleidingspunt op.

Sdu Uitgevers
Lucinda Jones (uitgever)
Sandra Kroon (directeur
BU Legal & Tax)

Beeldredactie
Charlotte Helmer

Orderredactie
Hedy Jak, Lars Kuipers,
Tatiana Scheltema,
Trudeke Sillevius Smit

Vormgeving
Dimdim, Den Haag

Illustratie
Floris Tilanus

Correctie
Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Druk
Senefelder Misset,
Doetinchem

Digitaal archief
Advocatenblad sinds 1996
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het
(gratis) Balienetcertificaat

Advertenties
www.bereikdejurist.nl
Veerle Sanderink,
Accountmanager
v.sanderink@sdu.nl,
Tel. 070-378 03 50 of
06-229 480 84
Inzendtermijn:
afl. 7: 14 mei 2010
afl. 8: 4 juni 2010

Abonnementen
Adreswijzigingen van
advocaten:
adres@advocatenorde.nl

Niet-leden betalen
€ 222,60 per jaarabonnement (incl. btw en verzendkosten) en voor de jaarband (€ 40). Studenten 50% korting, losse nummers: € 31,80 (incl btw).
Adreswijzigingen: Sdu Uitgevers klantenservice, telefoon 070-378 98 80, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, www.sdu.nl/service.

ISSN 0165-1331

Nederlandse
Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Niet opstaan

Overleg met Raad en OM

Minister Hirsch Ballin zal op korte termijn met de Raad voor de rechtspraak en het College van procureurs-generaal praten over de wenselijkheid van een sta-opregeling voor advocaten in de rechtszaal. Dat schrijft de minister in antwoord op vragen van Kamerlid Sybrand van Haersma Buma.

De CDA'er was vorige maand ontstemd over de brief waarin de Orde aan de minister liet weten niets te zien in wettelijke maatregelen om advocaten tot opstaan te dwingen; een standpunt dat door zowel de rechterlijke macht als het OM werd onderschreven.

Duidelijk factureren bij ingetrokken toevoeging

Onder rechtzoekenden wier toevoeging als gevolg van het behaalde resultaat is ingetrokken, kan verwarring ontstaan als zij zowel van de advocaat als van de Raad voor Rechtsbijstand een rekening krijgen. Advocaten die toch een commercieel merendeel in rekening brengen moeten op de factuur duidelijk aangeven dat het een bedrag minus de toevoeging betreft, zo advi-

seert de raad. Voor declaraties in extra-urenzaken geldt dat de raad het gehele bedrag vordert bij de cliënt. Sinds de Raad van State vorig jaar bepaalde dat de Raad bij behaald resultaat zelf de kosten van rechtsbijstand op de rechtzoekende moet verhalen is onduidelijkheid ontstaan bij cliënten, wat in enkele gevallen leidde tot bezwaarprocedures.

Justitieambtenaren adviseren Huydecoper Hef lokale ordes op

Advocaten, dekens, ambtenaren, tuchtrechters en anderen kwamen in april in plukjes langs bij de Commissie Huydecoper om hun ideeën over de bestuurlijke organisatie van de Orde uiteen te zetten. In hoeverre de – zeer diverse – ideeën hebben geholpen de nog verdeelde commissie op één lijn te krijgen, valt te bezien. Ambtenaren van justitie adviseerden de lokale ordes af te schaffen, vrijwel alles landelijk te bepalen en tien lokale dekens aan te stellen die met een professioneel bureau het lokale bestuur voor hun

rekening nemen. De Amsterdamse deken Germ Kemper wil dekens opnemen in de Algemene Raad om zonder 'namaakparlementair gescharrel' voeling te hebben met de achterban. Huydecoper wierp de vraag op wat er overblijft van de invloed van het College van Afgevaardigden als een landelijk bestuur inclusief dekens alles van tevoren bekooktooft. Er gingen stemmen op voor 'landelijk doen wat landelijk kan', professionalisering en terugbrenging van het aantal dekenaten tot tien, acht of zelfs vijf. De BOA,

die opkomt voor kleine kantoren, schreef de commissie dat de vriendelijk oplossende lokale deken geen enkel probleem is, maar wel het vinden van de juiste personen voor deze functie; en de belangen van grote en kleine kantoren zouden te zeer uiteenlopen om binnen de Orde 'onder één en hetzelfde regime' te besturen. En bij het kiezen van het College van Afgevaardigden zouden volgens sommigen naast geografische ook andere criteria (kantoorsoort, specialisme) een rol moeten spelen.

Notarissen blijven advocaten rechtstreeks betalen

Notarissen blijven voorlopig uit de derdengeldrekening honorarium uitkeren aan advocaten. Een meerderheid van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Broederschap (KNB) stemde gisteren tegen een voorstel om een eind te maken aan de praktijk dat notarissen rechtstreeks betalingen verrichten aan advocaten. Sinds begin 2008 hanteert het notariaat de beleidsregel beperking uitbetaling van gelden aan derden, bedoeld om malafide praktijken tegen te gaan en het gebruik van

de derdengeldrekening zo doorzichtig mogelijk te maken. Volgens die regeling mogen notarissen alleen derdengelden uitkeren aan degene die er volgens de akte recht op heeft. Voor advocaten, makelaars en hypotheekadviseurs geldt een uitzondering. In de advocatuur speelt dit vooral in zaken in het personen- en familierecht. Nadat eerder een meerderheid van de leden een eind leek te willen maken aan die uitzondering, pakte de uiteindelijke stemming gisteren omgekeerd uit.

Verhoging financieel belang bij rechtshulp

In rechtszaken met een gering financieel belang wordt geen gefinancierde rechtshulp meer gegeven. Wel kunnen rechtzoekenden een beroep doen op een hardheidsclausule.

Lagere vergoeding vervolgeroep vreemdelingenbewaring

Sinds kort krijgen advocaten drie in plaats van vier punten vergoed bij het instellen van een vervolgeroep in vreemdelingenbewaring. Als er geen zitting is of als de advocaat die niet bijwoont worden nog eens twee punten in mindering gebracht.

Orde voor anderhalve ton benadeeld

Advocaten benadelen de Orde jaarlijks voor naar schatting 150 duizend euro door onjuiste opgave van de inkomenscategorie. Van de in een steekproef gecontroleerde advocaten heeft een kwart in 2009 een verkeerd inkomen opgegeven. Dat was overigens in lijn met voorgaande jaren. Indertijd schatte het College van Afgevaardigden dat de Orde jaarlijks drieënhalve ton misloopt. Die berekening werd echter door Erik Oltmans (financiële administratie van

de Orde) weerlegd. Anderhalve ton noemt hij evenwel een reële schatting.

Het college vindt het groot aantal foutieve opgaven onaanvaardbaar en in strijd met de integriteit die de beroepsgroep nastreeft. Landelijk deken Jan Loorbach laat daarom onderzoeken of een honderd procent controle wenselijk is. De voor- en nadelen van een dergelijke controle kunnen mogelijk al behandeld worden tijdens de vergadering van het College van Afgevaardigden in juni.

Russen verlengen termijn rechter Myjer

De Nederlandse rechter in het Straatsburgse Hof, Egbert Myjer, kan nog eens drie jaar blijven zitten. Nu de Russische Doema Protocol 14 bij het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens heeft geratificeerd, treden de overgangsbepalingen van dat protocol op 1 juni in werking. Het gevolg daarvan is dat Myjers termijn niet dit najaar afloopt, maar wordt verlengd tot 31 oktober 2013. Omdat niet duidelijk was of de Russen het protocol zouden ratificeren, was de Nederlandse regering gedwongen een procedure in gang te zetten voor de benoe-

ming van een Nederlandse rechter in Straatsburg. Onder leiding van Hoge Raad-president Geert Corstens was inmiddels een voordracht van drie kandidaten opgemaakt, die nooit openbaar is geworden. Myjer laat in het midden of hij op zijn eigen baan heeft gesolliciteerd of dat hij op de voordracht stond. Myjer: 'Ik kan daar niets anders over zeggen dan dat het in Nederland geen gewoonte is om rechters af te rekenen op de manier waarop ze hun ambt vervullen.' Hij voegt eraan toe dat hij het ambt 'nog steeds fascinerend' vindt.

Van de deken

Jan Loorbach

Vonnissen, frikadellen en de morele maat

Stel dat een rechter zo goed van vertrouwen is dat hij aan een uitzend-verbod een eerder elegante dan prohibitieve dwangsom verbindt. En dat het vonnis dan door de veroordeelde journalist en televisiezender wordt gelezen als een cafetariamenu: het verbod als broodje gezond en de dwangsom als frikadell. In hun ogen, kortom, gelijkwaardige alternatieven waar zonder moraliteitsissue uit kan worden gekozen. En dat zij dan kiezen voor de dwangsom.

Hoe zou u als advocaat cliënten met deze cafetariamentaliteit adviseren? Advies 1: u kunt het verbod overtreden; er overkomt u niks ergers dan die dwangsom en u zei mij zojuist dat het verbeuren een veelvoud daarvan oplevert.

Advies 2: u dient zich aan het vonnis te houden; ik kan u niet adviseren voor de boete te kiezen omdat men zich aan een condemnatoir vonnis dient te houden; dwangsombetaling is niet-nakoming en niet een van de alternatieven van nakoming.

Stel verder dat de journalist zich rechtvaardigt met de bespiegeling dat we ook wel eens te hard rijden en dan bewust het risico van een boete op de koop toe nemen. Dat is, zal hij zeggen, eigenlijk toch hetzelfde? Antwoordt u dan: Wat een goed gevonden vergelijking, het is de spijker op zijn kop!

Te hard rijden mag evenmin en een concreet aan u door de rechter verboden gedraging is nog wel wat anders dan een algemeen wettelijk verbod. Het is wel behulpzaam dat uw verbeeldingskracht u een metafoor ingeeft uit het strafrecht. Als u uw keuze voor de dwangsom met een strafrechtelijk voorbeeld klein mag maken, mag ik het met evenveel recht groot maken. Uw stelling is dat je je niet aan een norm hoeft te houden zolang je de daarop gestelde straf maar aanvaardt; een moreel indifferent keuzemenu dus. Dat menu ligt dan toch, net als bij u en de snelheidsmaniak, op het cafetariatafeltje bij de zwaar criminele normschenders die uw negotie zijn? Als ze het maar oké vinden dat ze moeten brommen, spelen ze volgens u dus met u in dezelfde morele divisie. Tjonge – zo begripvol en wijsgerig kende ik u nog niet en ik bekijk uw programma voortaan met andere ogen.

In dit verhaal – gelijkenis met de werkelijkheid is geen toeval maar daarmee is het er nog geen exacte weergave van – is het de vraag of het alleen maar gaat om waar de grens ligt van wat je mag adviseren, of dat hier ook de zesde kernwaarde (het bewaken van het algemene, maatschappelijke belang) om de hoek gluurt. Metajuridische moraliteit zal ik maar zeggen.

Stof die een discussie waard is. U mag mij mailen op onderstaand adres.

vandedeken@advocatenorde.nl

Peter R. de Vries had Koos H. miljonair kunnen maken

De waarde van privacy in de rechtzaal

Nu Peter R. de Vries onlangs een uitspraak van de rechter naast zich neerlegde, komt de vraag op hoe rechters de hoogte van dwangsom en schadevergoeding bepalen. En moet je een zware crimineel rijk maken met een schadevergoeding?

Trudeke Sillevs Smitt
redacteur

In de zaak van Koos H. tegen Peter R. de Vries werd een dilemma rond de dwangsom en de schadevergoeding in privacyzaken zichtbaar, dat zich nog niet eerder zo scherp had afgetekend. De Vries zei dat hij de lage dwangsom in het eerste kort geding had opgevat als een signaal dat de rechter het niet zo erg vond als het verbod werd overtreden. En de tweede dwangsom was zo hoog, dat bij overtreding de krantenkop had kunnen luiden: 'Peter R. de Vries maakt Koos H. miljonair.'

Er bestaat geen richtlijn, zelfs geen lijstje van mogelijke factoren waar rechters rekening mee houden bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom, zo bevestigt mevrouw mr. August-de Meijer, vicepresident van de

Rechtbank Almelo. De rechter maakt dus in elke zaak een eigen afweging. 'Maar ik kan mij niet voorstellen dat een rechter een lage dwangsom zou opleggen omdat hij het in een bepaald geval niet zo erg vindt als het verbod wordt overtreden. Je wilt als rechter serieus genomen worden.' Wel is denkbaar dat de rechter heeft laten meewegen dat men niet graag de beurs van een lustmoordenaar spekt. 'Ik weet natuurlijk niet of de identiteit van de eiser in dit geval een rol heeft gespeeld, maar er staat nergens dat dat niet mag,' aldus August de Meijer.

Bij de tweede veroordeling heeft de identiteit van Koos H. in elk geval geen rol meer gespeeld: de dwangsom ging van € 15.000 naar € 500.000. Kriek Wille, advocaat entertainment-

'Als je cliënt een vonnis bewust naast zich neerlegt zou ik daarna niet graag voor hem nog een verlaging van de dwangsom bepleiten'

en mediarecht bij Van Doorne in Amsterdam, ziet ook niet hoe je daar iets op zou kunnen afdingen. 'Normaal gesproken probeer je als advocaat om een extreem hoge dwangsom omhoog te krijgen. Niet omdat je vindt dat het vonnis niet moet worden nageleefd, maar omdat er altijd iets mis kan gaan. De rectificatie verschijnt bij-

voorbeeld door een fout bij de drukker een dag te laat. Maar als je cliënt willens en wetens een vonnis naast zich neerlegt zou ik daarna niet graag voor hem nog een verlaging van de dwangsom bepleiten. Je hebt voor altijd dat stempel: altijd een hoge dwangsom.'

'Gedupeerden van een privacy-inbreuk zouden alle advocatenkosten vergoed moeten krijgen en commerciële partijen zouden winst moeten afstaan'

Gemaakte winst naar gedupeerde...

Waar het met de dwangsom dus alle kanten op kan, ligt de schadevergoeding bij daadwerkelijke schending van de privacy onveranderlijk laag. In het theoretische geval dat Peter R. de Vries van tevoren geen ruchtbaarheid aan zijn onthullingen had gegeven, zou de kortgedingrechter er überhaupt niet aan te pas zijn gekomen. In dat geval had Koos H. alleen achteraf een schadevergoeding kunnen vorderen, die hooguit 5% zou zijn van de dwangsom van € 500.000 die de rechter in de tweede zaak aan het verbod heeft verbonden.

Quirijn Meijnen, advocaat bij Van der Steenhoven Advocaten en gespecialiseerd in auteursrecht en onrechtmatige perspublicaties, vindt dat slachtoffers van privacy-inbreuken er daarmee veel te bekaaid afkomen. 'Het recht van burgers op privacy wordt nu niet effectief beschermd. Om je recht te halen moet je kosten maken die al gauw tegen de € 10.000 lopen, terwijl de vergoeding voor immateriële schade meestal niet boven € 3.000 uitkomt. De hoogste vergoeding die ooit is toegevoerd bedroeg € 25.000.' Meijnen pleit er daarom voor dat gedupeerden alle advocatenkosten én de met de in-

breuk gemaakte winst kunnen opeisen. 'In het intellectuele eigendomsrecht is dit ook zo geregeld, denk aan art. 1019h Rv en art. 27 Auteurswet.'

... of in een fonds?

Is Meijnen niet bang voor een claimcultuur, als de schadevergoeding wordt gerelateerd aan de commerciële slagkracht van de openbaarmaker? Een dergelijke constructie is misschien te billijken als het slachtoffer superberoemd is omdat hij iets heel goeds heeft gedaan. Maar wat als het gaat om iemand die berucht is omdat hij iets heel slechts heeft gedaan? 'Je kunt je inderdaad afvragen of het altijd gewenst is dat alles naar de gedupeerde gaat. Je zou ook kunnen zeggen: er moet een fonds moeten komen waar die winst in wordt gestort. Dat geld kan dan gebruikt worden om de toegang tot het recht in andere gevallen te bekostigen. Waar het mij om gaat is dat de proceskosten van de gedupeerde worden vergoed, en dat de commerciële partijen die met een onrechtmatige publicatie geld verdienen de winst moeten afstaan. En je moet wel bedenken dat ook mensen die hoge vergoedingen krijgen liever hadden gehad dat de beelden niet waren uitgezonden. Als iets op internet staat, kom je er nooit meer vanaf.'

Column

Matthijs Kaaks

Man en paard

Ik las deze week het uitstekende adviesrapport van Docters van Leeuwen over het tuchtrecht voor advocaten. Hij noemt ons toezichtstelsel verouderd en obsoleet en wijst op 'de schijn van afschermdende geslotenheid'. Dat kan voor niemand een verrassing zijn. Het probleem is echter dat sommige advocaten er trots op zijn. Voor hen is obsoleet een handelsmerk. Het zijn de plechtstatige brieven-schrijvers. De liefhebbers van sokophouders en geschept papier.

Zal er dankzij Docters van Leeuwen nu een eind komen aan de muffe vormelijkheid die ons tuchtrecht kenmerkt? Het is hard nodig. Gelijk met het rapport van Docters van Leeuwen verscheen het jaarverslag van de Raden en het Hof van Discipline. We lezen daarin dat ruim 1300 advocaten in 2009 voor de tuchtrechter zijn gebracht. Daar zitten vele triviale klachten tussen. Maar waar na ernstige streken (voorwaardelijke) schorsingen werden opgelegd, blijven de personen steeds afgeschermd. Het grindpad zal onverminderd knersen onder de voeten van arge-loze cliënten.

Toen ik door het jaarverslag bladerde, stuitte ik op de volgende bizarre tuchtzaak van een confrère uit de omgeving van Assen. Deze advocaat had van een cliënt een voorschot in natura geëist, waaronder vier paarden en een horloge: een Piaget dameshorloge (inkoopwaarde 10.225) en enige volbloed paarden: M, C, K en S. U ziet het goed, geanonimiseerde hengsten, want in het huidige tuchtrecht wordt zelfs de identiteit van paarden afgeschermd. De advocaat had de zaken voor de cliënt verloren en hield na betaling één paard en het horloge achter. Daar klaagde de cliënt over bij de tuchtrechter. Volgens de advocaat uit de omgeving van Assen logeerde het paard bij hem en had hij het horloge inmiddels van cliënt gekocht. Lees het na in: Hof van Discipline 15 mei 2009, 5382.

Kreeg deze zot de wind van voren? Welnee. Ik meen uit de uitspraak te kunnen opmaken dat het aannemen van vier paarden als voorschot op zich niet ongeoorloofd is, maar dat het raadzaam is van te voren met de deken te overleggen. Stalling kan immers een probleem zijn. Bij wijze van sanctie werd een voorwaardelijke schorsing van een maand opgelegd. Het paard en het horloge moesten terug.

Wie is nu deze mr. Harry Nak met zijn scharrelpraktijk? Die vraag blijft hangen.

Ook het publiek heeft belang te weten of zij naar een advocaat gaan of naar een pandjesbaas.

Kortom, tuchtrechter: noem man en paard!

Moeizame start Salduz in praktijk

Te laat, dubbel of teveel tegelijk: met de nieuwe Salduz-piketmeldingen gaat van alles mis.

Tatiana Scheltema
redacteur

Veel problemen die advocaten hebben gemeld (Salduz@advocatenorde.nl) ontstaan als gevolg van het sms-meldsysteem van de piketcentrale, omdat advocaten binnen een halfuur op de oproep moeten reageren. Veel te kort, zeggen advocaten, en bovendien is

onduidelijk hoe laat de politie, respectievelijk de piketcentrale de melding heeft gedaan. Orde en politie hebben nu afgesproken dat advocaten binnen drie kwartier kunnen reageren.

Doen ze dat niet, dan wordt de volgende op de lijst ge-sms't.

Ook komen doormeldingen van een in verzekeringstelling vaak bij de verkeerde advocaat terecht. 'Dat is inderdaad een probleem. Wij registreren geen gegevens van advocaten, dus als hij geen visitekaartje achterlaat weten we niet wie we moeten bellen', zegt Robert Vels, landelijk projectleider invoering Aanwijzing Salduz van het KLPD. 'Sommige advocaten hebben een pragmatische oplossing gevonden. Als ze een piketmelding krijgen voor een

categorie A-feit, bellen ze ons en zeggen: stel hem maar vast in verzekering, dan hoef ik maar één keer te komen.'

Er zijn ook klachten óver de advocatuur. Zo klaagt de piketcentrale dat veel advocaten zich 's ochtends vroeg onbereikbaar houden, en dat advocaten hun ergernissen uitleven op medewerkers van de centrale. Daarom is nu afgesproken dat advocaten bij gebleken onwil voor de rest van de dag van de lijst worden geschrapt. Gebeurt het wéér, dan kan de advocaat voor een halfjaar van de lijst worden geschrapt.

Dat advocaten om zeven uur 's ochtends soms voor een dichte deur staan, heeft Vels inmiddels opgenomen met de regiokorpsen. 'Of dat binnen

Opgeloste knelpunten

- De responstijd van 30 minuten is verlengd tot 45 minuten (de 2-uurstermijn om te verschijnen geldt onverkort);
- doormeldingen IVS: de politie zal de advocaat bellen die ook consultatiebijstand heeft gegeven (laat uw gegevens achter!);
- voorkeursadvocaten: de piketcentrale zal een voorkeursadvocaat bellen, reageert die niet binnen 20 minuten, wordt alsnog een piketadvocaat gebeld

Alle partijen willen de problemen oplossen. Een werkgroep maakt graag gebruik van uw input: salduz@advocatenorde.nl. Vragen? Helpdesk Orde, 070-3353554, of www.advocatenorde.nl, Rechtsbijstand politieverhoor.

een week is opgelost, weet ik niet. Maar soms staat de verdachte onder de douche, of is hij aan het eten. Dat moet ook gebeuren.'

Dagje Salduz-piket

Jan Leliveld, strafadvocaat en AR-lid, schetst hoe een dag van een piketadvocaat eruit zou kunnen zien.

- 07.00 uur:** Voeg! Drie meldingen op mijn mobiele telefoon. Twee in Den Haag, één in Delft. Hm, dat haal ik niet in twee uur. Hoe denken ze bij de piketcentrale trouwens dat ik dat red?
- 07.20 uur:** Gelukkig, melding in Delft overgenomen door andere advocaat (kostte me wel vijf telefoontjes. Niemand heeft zin om in de spits voor 09.00 uur naar Delft te rijden). Ingelogd bij de piketcentrale en andere twee meldingen aangenomen.
- 07.50 uur:** Kom aan bij eerste melding. Politiebureau is nog niet open; word niet toegelaten tot cliënt. Maak stampij bij wachtcommandant en bericht hem over de tweeuurtermijn.
- 08.05 uur:** Mag uiteindelijk naar binnen. Cliënt niet erg blij. Zit al vast sinds gisteravond. Als

hij afstand had gedaan van zijn recht om een advocaat te spreken was ie al lang thuis geweest, zeiden ze. Bovendien: waarom is zijn voorkeursadvocaat niet gekomen? Lekker begin. Neem de zaak door (inderdaad eenvoudige 310 Sr), zit niet veel in en verwacht wel dat de cliënt wordt heen gezonden.

08.40 uur: Verlaat het politiebureau en ga op weg naar tweede cliënt, die vastzit op het arrestantenverblijf. Bel dat ik onderweg ben. Aangegeven wordt dat men tot 09.30 uur zal wachten met verhoren. Gelukkig.

08.40 uur: Agenten geven aan dat men nu echt wil beginnen. Weet te rekenen tot 08.50. Geef cliënt mijn kaartje.

08.50 uur: Check mijn inbox. Geen berichten van de piketcentrale. Nu eerst naar kantoor.

08.55 uur: Kom aan bij arrestantenverblijf. Moet telefoon inleveren. Spreek met cliënt. Gesprek is niet veel anders dan voor 1 april. Ingewikkelde zaak.

Dertig minuten is echt krap. Ik race erdoorheen.

10.00 uur: Klant eerste piketmelding belt. Heen gezonden.

14.00 uur: Al een paar uur geen meldingen. Even rustig kunnen werken aan een verhoor voor morgen.

14.05 uur: Sms melding. Niet duidelijk hoe laat de sms is verzonden. Probeer in te loggen, lukt niet meer. Kennelijk reageer ik te laat. Dit blijkt niet uit de sms. Hoe kan dat nou?

14.08 uur: Ik bel met de piketcentrale over de melding. Hoe kan het dat ik niet meer kan inloggen? Waarom meldt men daar niet direct door? Antwoord: 'Het is een bekend probleem en het ligt aan de provider'. Ja dat zal wel, ben ik mooi klaar mee.

15.00 uur: Kantoorgenote loopt binnen. Zij heeft om 13.30 een piketmelding op haar mobiel gekregen. Zij was in bespreking en ziet het nu pas. Maar zij heeft toch geen piket. Ze vraagt mij wat te doen. Weet ik veel.

Bellen maar weer met de piketcentrale. Blijkt een voorkeursmelding, nu eigenlijk te laat. Gelukkig nog geen vervolgartie ondernomen door de piketcentrale. Kantoorgenote gaat naar haar melding. Racen, bellen met politie, want die tweeuurtermijn is krap.

16.10 uur: Melding.

16.13 uur: Melding.

16.15 uur: Melding. Alles lijkt hier tegelijk te komen. Waarom nu opeens weer spitsuur? Beetje beter verdelen graag. Ook weer drie verschillende bureaus. Is het nu echt zo moeilijk om dat een beetje te bundelen?

16.20 uur: Aangemeld voor meldingen van 16.10 en 16.13 uur. Gezegd dat ik de melding van 16.15 niet kan aannemen. Piketcentrale geeft aan dat ik zelf maar vervanging moet verzorgen. Zo is het immers afgesproken. Heb zin om heel boos te worden.

16.25 uur: Op weg naar piketbezoeken. Heb mij afgemeld voor het piket in de komende twee uren.

Verheug mij op eerste piketbezoek. Ongebruikelijke artikelen.

17.30 uur: Bezoeken verlopen goed.

18.55 uur: Word gebeld door advocaat X. Heeft in verzekeringstelling melding van mijn tweede piket consult klant. Lekker geregeld. Waarom is dat niet aan mij door gemeld? Ook fijn voor de vergoeding trouwens (nu maar 0,75 punt in plaats van 1,5). Ik had heel veel werk immers al gedaan.

19.00 uur: Bel boos met piketcentrale. Don't shoot the messenger, dat weet ik ook wel, maar wat anders?

19.05 uur: Spijt van mijn telefoontje met de piketcentrale. Had de klachtenlijn Salduz Advocatenorde.nl moeten mailen. Maar daar zal ik ook wel niks van horen.

19.07 uur: Laatste melding. Inloggen verloopt soepel.

20.15 uur: Klaar. Typische piketdag weer: hele dag mopperen, maar toch wel een voldaan gevoel.

'Diversiteit is meer een probleem van klasse, dan van een andere huidskleur'

Hedy Jak
redacteur

In een workshop 'Diversiteit binnen de advocatuur' tijdens de carrièrebeurs 'Diversity works', met de focus op multicultureel talent, bleek dat 'het nu niet heel anders is dan twintig jaar geleden'.

Eva Schutte (Van Doorne) en Bart van Reeken (De Brauw Blackstone Westbroek) verzorgden op dinsdag 13 april in Amsterdam de workshop 'Diversiteit binnen de advocatuur'. Mede uit eigen ervaring menen ze dat het belangrijk is om multicultureel talent een plaats te geven binnen de advocatuur. 'Er zijn parallellen tussen hoe jullie hier zitten en hoe ik er destijds inzat', begint Van Reeken de workshop. 'Toen ik bij De Brauw begon, was er nauwelijks diversiteit in afkomst. Veel van de compagnons waren van adel

Eva Schutte

of hoefden niet voor het geld te werken. Ik kwam uit een bijstandsgesin. En ik was welkom. Diversiteit is meer een probleem van klasse, dan van andere aspecten. Toen ik begon was ik slim genoeg en kon prima werken. Het is nu net zo. Of je nu een bruin huidje hebt of niet.'

Eva Schutte, die ook deel uitmaakt van de commissie Diversiteit van de Orde, begon destijds als tweede vrouwelijke partner bij Van Doorne. 'De andere vrouw was een masculien type zonder kinderen. Ik kreeg wel kinderen, maar parttime werken was toen nog uit den boze. Ik was deels thuis werkzaam, zodat de mannelijke partners het niet merkten.'

Streng poortwachters

Bart nam in 2006 het initiatief tot 'Brug naar de Top', een

project waarbij rechtenstudenten met een andere culturele achtergrond in gesprek gaan met rechters en met advocaten bij topkantoren. 'Die hebben een sociale achtergrond die weinig natuurlijke ingangen biedt, net als ik vroeger. Het is leuk om te praten met een advocaat als een soort vriend van de familie, die je op een natuurlijke manier niet zou hebben', aldus Bart. Hij benadrukt dat het geen recruitmenttool is om mensen met andere culturele achtergronden aan te trekken. 'Het gaat om kansen bieden en onszelf geschikter maken voor collega's met een andere achtergrond.'

In de zaal werpt iemand op dat recruiters vaak als strenge poortwachters fungeren waardoor sollicitatiebrieven niet bij de juiste mensen aankomen. Dat werkt volgens Bart en Eva anders, omdat recruiters niet selecteren. Toch lijkt de crux wel in deze brievenselectie te zitten. Zo zijn behalve goede cijfers en studieduur nevenactiviteiten van groot belang voor een goed cv. 'Je ziet vaak dat mensen met een andere etnische achtergrond thuis wonen, snel en hard studeren en minder nevenactiviteiten hebben verricht, stelt Eva. 'Terwijl dat laatste nu vaak de reden is waardoor je door een selectie komt. Autochtone Nederlanders hebben vaak buitenlandervaring of een studentstage gedaan. Ouders

stimuleren dat, er is interesse en geld voor.'

Logische vraag

Van Reeken: 'Ik was ooit voorzitter van de Jonge Socialisten in Rotterdam. Tijdens mijn sollicitatiegesprek bij De Brauw, werd er gevraagd: "Kun je dan wel zaken van Shell behandelen?" Ik dacht: ze willen geen linkse mensen, en dacht ook: logische vraag, die beantwoord ik gewoon. Gelukkig heb ik voor de laatste optie gekozen. Later kwam ik er achter dat de vragensteller zelf PvdA-lid bleek te zijn.' Het publiek mompelt instemmend.

Volgens Amin Asad (23) denken advocaten nog wel eens te licht over diversiteit. 'Ze zijn soms wat naïef. Medestudenten met een andere afkomst kunnen momenteel geen baan vinden en werken dan maar zo lang bij een boekhandel en benzinepomp. Ik vind het ongekend dat ze selecteren op afkomst in plaats van talent. Het is lastig om er tussen te komen, daarom heb ik de teugels aangetrokken en werk ik nu vrijwillig bij de rechtswinkel en de voedselbank. Ik vond het mooi wat Bart van Reeken zei: als je voor een voetbalelftal op afkomst selecteert, heb je minder resultaat.'

De 23-jarige Euredice Wijnaldum vertelt dat het lastig is om in de advocatuur binnen te komen. 'In december ben ik afgestudeerd en sindsdien op zoek naar een baan. Ik heb een cijferlijst waar je u tegen zegt, maar ik heb geen nevenactiviteiten naast mijn studie gedaan. Vanuit huis, ik ben van Surinaamse afkomst, stimuleerden ze dat ook niet. Bij sollicitatiegesprekken loop ik daar wel tegen aan, want ze zoeken een profiel dat bij het bedrijf past en ze vragen altijd wat je in je vrije tijd doet. Ik heb niet op hockey gezeten en ga ook niet drie keer per jaar met vakantie. En dat zorgt voor een bepaalde afstand.'

Agenda

EXPERTISE IN DE RECHTZAAL

In strafzaken is de rechtszaal niet langer het exclusieve domein van rechters, officieren van justitie en advocaten. Deskundigen in tal van disciplines krijgen een steeds grotere rol toebedeeld in de waarheidsvinding die tegelijkertijd uitgangspunt en doel is van elk strafproces. De opmars van de niet-juridische expertise in strafzaken is onder de titel: *Expertise in de Rechtszaal* het thema van het eerste Maastrichtse Forensisch Symposium dat op **1 juli** plaatsvindt in Maastricht. Sprekers uit binnen- en buitenland schetsen de laatste ontwikkelingen op het terrein van onder meer valse bekentenissen, simulantedgedrag, toerekeningsvatbaarheid, de relaties tussen verdovende middelen en medicijnen en gedrag en forensische pathologie. Het symposium is een initiatief van forensisch instituut TMFI, waarin de Universiteit Maastricht en DSM Resolve sinds 2008 samenwerken. Het is bedoeld voor rechterlijke macht, politie en advocatuur.

- Meer informatie: www.maastrichtuniversity.nl/tmfi.

IN HET TEKEN VAN DE WWFT

Op **20 mei** organiseert World Check Trust Alliance een gratis seminar over bestrijding van witwassen en risicomanagement. Het seminar staat in het teken van de Wwft en richt zich op compliance adviseurs, beleidsbepalers, toezichthouders en bestaande en toekomstige

World-Check-gebruikers. Het sprekerspanel bestaat uit Ken Rijock (voormalig witwasser en vaste spreker van World-Check), Peter Speekenbrink (senior beleidsadviseur van FIU Nederland), Patric Marshall (directeur EMEA van World-Check) en Cees Schaap (oprichter en directeur van SBV Forensics).

- Het seminar begint om 9.00 uur 's ochtends en zal uiteindelijk afgesloten worden met een gezamenlijke lunch. Aanmelden: events@world-check.com.

DE RECHTERLIJKE BESLISSING

De afdeling Strafrecht en Criminologie van de Vrije Universiteit Amsterdam organiseert op **21 mei 2010** de Landelijke Strafrechtsdag, de jaarlijkse bijeenkomst voor strafrechtswetenschappers. Dit jaar staat het programma in het teken van de rechterlijke beslissing: de rol van waarschijnlijkheidsargumentatie in het strafrechtelijk bewijs, de punitieve toepassing van de voorlopige hechtenis, de rechtsbeschermende functie van de Hoge Raad en de omgang met uiteenlopende rechtsculturen in het internationaal strafrecht.

- Tijd: vrijdag 21 mei 2010, aanvang 10.15 uur, plaats: Aurorazaal van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, de Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam. Aanmelding zo spoedig mogelijk via www.rechten.vu.nl/nl/onderzoek/aanmeldformulier_strafrechtsdag_2010/.

TRANSITIONAL JUSTICE

Op **27 mei 2010** organiseert de Universiteit Utrecht een eendaagse internationale

conferentie over de effectiviteit van instrumenten van transitional justice. Het gaat daarbij om instrumenten, uiteenlopend van tribunalen en verzoeningscommissies tot en met herdenkingen en monumenten. Wat hebben deze instrumenten ons gebracht sinds transitional justice sinds de jaren negentig booming business werd? Zijn alle ontwikkelde remedies er daadwerkelijk in geslaagd om 'genezingsprocessen' op gang te brengen in door oorlog en geweld verscheurde samenlevingen?

- Plaats: Grand Hotel Karel V, Geertebolwerk 1, Utrecht. Toegang: € 60. Aanvang 9.00 uur, afsluiting plm. 17.00 uur. Meer informatie: www.uu.nl/vkc/irph.

GESCHILLENBESLECHTING IN ONDERNEMINGSRECHT BUITEN DE RECHTER

Op 27 mei a.s., van 16.00-17.45 uur, vindt de algemene ledenvergadering van de vereniging Corporate Litigation plaats, met als thema Geschillenbeslechting in ondernemingsrecht buiten de rechter. Sprekers zijn de advocaten G.J. Meijer (Nauta) en A. Doorman (Freshfields).

- Locatie: het kantoor van De Brauw, Claude Debussylaan 80, Amsterdam. Informatie: 020-799 63 15; aanmelden via: corparatelitigation@ayahoo.co.uk.

PARTIJ-AUTONOMIE IN GOEDERENRECHT

De Erasmus Universiteit Rotterdam organiseert op **28 mei** een conferentie over het

internationale goederenrecht. In het internationale goederenrecht is traditioneel een beperkte rol weggelegd voor partijautonomie. Een belangrijke reden hiervoor is dat de rechtspositie van derden veelal betrokken is bij goederenrechtelijke verhoudingen. In andere dan Nederlandse rechtsstelsels is een dergelijk voorbehoud óók mogelijk op zaken die uit de eigendomsvoorbehoud geleverde zaken worden vervaardigd. De conferentie 'Party Autonomy in Property Law' staat in het teken van de vraag of een rechtskeuze in internationaal goederenrechtelijke verhoudingen gewenst is of niet.

- Plaats: Erasmus Universiteit Rotterdam, Expo- en Congres centrum M-gebouw, zaal Athene. Prijs: € 100 euro. Aanmelden via: www.frg.eur.nl, rubriek 'agenda'.

RECHTSGELEERDE WAARHEID

Op **vrijdag 28 mei** vindt de algemene ledenvergadering plaats van de Christen Juristenvereniging. Preadviseur is prof. mr A. Soeteman, emeritus hoogleraar encyclopedie der rechtswetenschap en rechtsfilosofie aan de VU. Het onderwerp van zijn preadvies: Rechtsgeleerde waarde.

- Tijd: vrijdag 28 mei, van 9.30-14.00 uur (incl. lunch). Plaats: Hodshonhuis Haarlem, Spaarne 17, 2011 CD Haarlem. Inlichtingen en aanmelding: CJV, www.christenjuristen.org, Postbus 3206, 3760 DE Soest, tel. 035-588 02 05, christenjuristen@kpnmail.nl.

College van Afgevaardigden stemt in met onafhankelijk systeemtoezichthouder

Het College van Afgevaardigden stemde verleden week in met de belangrijkste aanbevelingen van het advies van Arthur Docters van Leeuwen voor hervorming van het toezicht op de advocatuur. Maar een vrijbrief aan de Algemene Raad voor concrete maatregelen wilde het niet geven, een commissie wel.

.....
Trudeke Sillevius Smitt
redacteur

‘**R**eorganiseer, versterk en harmoniseer het toezicht van de deken en zorg voor glasheldere en uniforme rapportage en verantwoording; voeg aan dit verbeterde collegiale toezicht onafhankelijk toezicht toe, dat slank en doelmatig kan zijn door de kwaliteit, consistentie en transparantie van het collegiale toezicht.’ Zo verwoordde voorzitter en algemeen deken Jan Loorbach tijdens de collegevergadering van 28 april de weg die de Algemene Raad na het advies van Arthur Docters van Leeuwen wil inslaan. Maar nog voordat de vergadering zich hierover kon uitspreken werd de pret gedrukt door de mededeling van deken Loorbach dat de minister van justitie blijft bij zijn stand-

punt dat het deken-toezicht moet worden afgeschaft en volledig moet worden vervangen door onafhankelijk toezicht. Dit staat haaks op de visie van Docters van Leeuwen, die in zijn advies juist de waarde van het deken-toezicht benadrukt en een ‘AFM-achtige’ toezichthouder niet verstandig vindt. Docters van Leeuwen, ter vergadering aanwezig om zijn advies toe te lichten, drukte het College op het hart een heldere lijn voor versterking van het toezicht uit te zetten – om ingrijpen als door de minister gewenst te voorkomen. ‘U moet goed het spel begrijpen waarin u terecht bent gekomen. U heeft geen discussie met mij of de Algemene Raad, maar met de politiek die probeert voor de maatschappelijke eisen uit te lopen. Als u maar een klein beetje extern toezicht wilt, zult u extra hoge eisen moeten stellen aan de andere hoekstenen van het toezichtskader: zelfregulering, klachtenafhandeling en tuchtrecht.’

‘OTA’ kijkt ook in dossiers

Met dat kleine beetje toezicht ging het college deels van harte, deels tegen heug en meug akkoord. Dat nam niet weg dat er nog veel vragen leefden over de positie van de ‘OTA’ (onafhankelijk toezichthouder advocatuur) zoals Loorbach de wijze persoon/rapporteur halverwege de

.....
 ‘U heeft geen discussie met de Algemene Raad, maar met de politiek die probeert voor de maatschappelijke eisen uit te lopen’

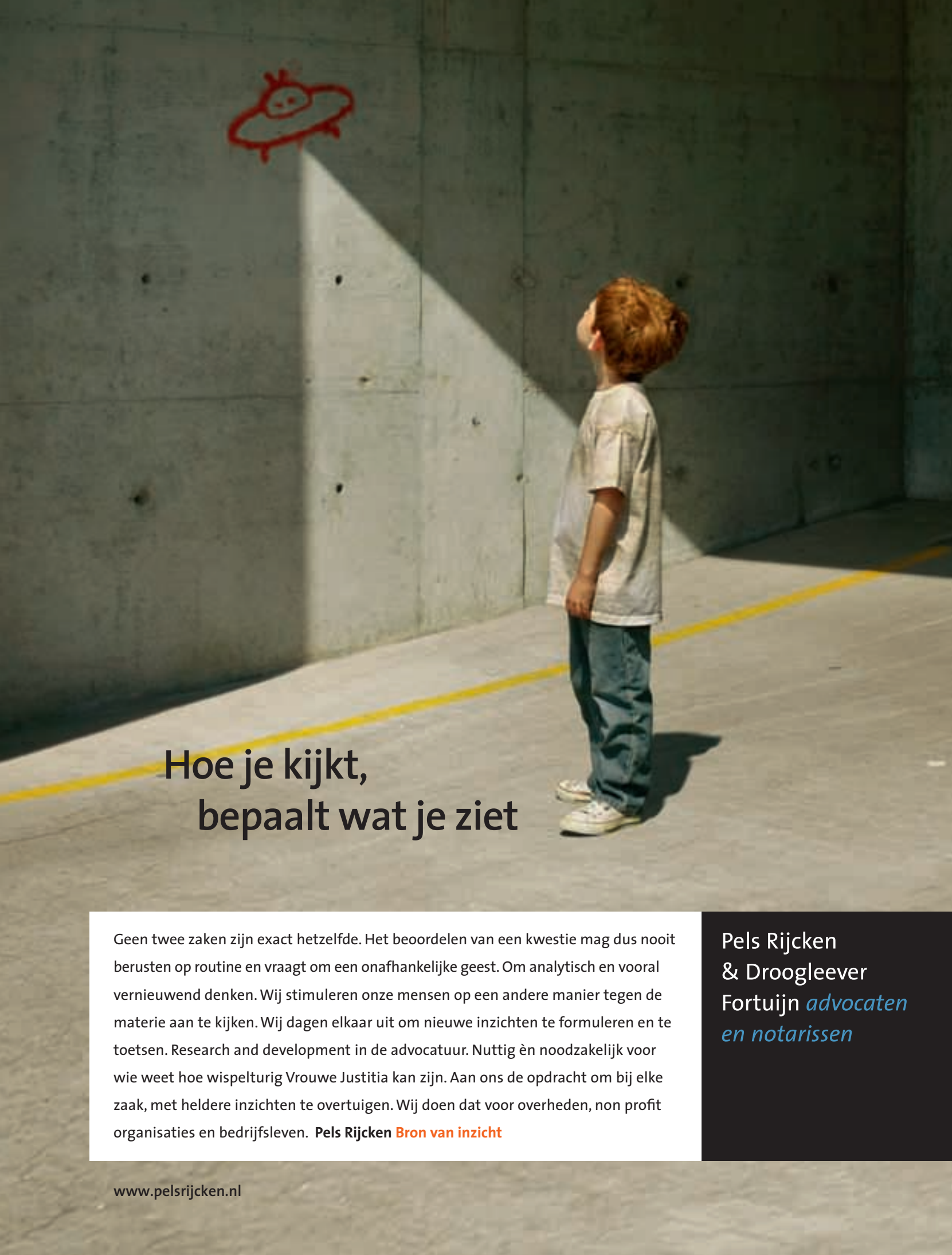
vergadering ging noemen. Er tekende zich een voorkeur af voor benoeming door de Kroon. En de toezichthouder zou moeten delen in de geheimhoudingsplicht van de advocaat – want ook al was hij dan geen rechtstreeks toezichthouder, hij zou volgens Docters van Leeuwen wel ‘vanuit het perspectief van het systeem’ naar individuele gevallen moeten kunnen kijken.

Ook de versterking en harmonisering van het deken-toezicht kon in beginsel op steun rekenen, maar over de vraag of de dekens sancties moeten kunnen opleggen verschilden de meningen. Den Bosch zag wel wat in de boete en de schorsingsbevoegdheid als ordemaatregel, terwijl de drie noordelijke fracties en Rotterdam/Dordrecht de deken geen enkele nieuwe sanctiemogelijkheid wilden geven. Bij schrapping lag de zaak duidelijk: niemand was ervoor dat dekens dit op eigen houtje kunnen doen.

Weer een commissie

De deken hoopte dat de vergadering ermee akkoord zou

gaan dat de AR een eerste trits maatregelen zou gaan treffen. Het zou gaan om ‘eenvoudige’ maatregelen die zonder aanpassing van begroting, organisatie of interne regelgeving konden worden doorgevoerd. Op dat lijstje stonden onder meer invoering van het verplichte dekenstandpunt bij doorgeleiding klachten, afschaffing van de huidige derdengeldregeling en formalisering van de verhouding met het Bureau Financieel Toezicht. Maar de vergadering wilde geen vrijbrief geven. Men koos voor de oplossing die het college de laatste tijd vaak verkiest: een commissie. De drie dekens die ook in de adviesfase van Docters van Leeuwen betrokken waren en twee of drie andere andere, nog aan te wijzen afgevaardigden (niet-dekens), gaan met de Algemene Raad in overleg over de ‘eenvoudige’ maatregelen. De punten waarover men het eens wordt hoeven niet meer in de vergadering terug te komen. Verder krijgen alle fracties de complete wensenlijst van de AR toegestuurd met de vraag puntsgewijs hun visie te geven. In de volgende vergadering kunnen misschien de hardere noten over de onafhankelijke toezichthouder en de bevoegdheden van de dekens worden gekraakt. Tenzij de politiek in de tussentijd anders beslist...

Hoe je kijkt, bepaalt wat je ziet

Geen twee zaken zijn exact hetzelfde. Het beoordelen van een kwestie mag dus nooit berusten op routine en vraagt om een onafhankelijke geest. Om analytisch en vooral vernieuwend denken. Wij stimuleren onze mensen op een andere manier tegen de materie aan te kijken. Wij dagen elkaar uit om nieuwe inzichten te formuleren en te toetsen. Research and development in de advocatuur. Nuttig èn noodzakelijk voor wie weet hoe wispelturig Vrouwe Justitia kan zijn. Aan ons de opdracht om bij elke zaak, met heldere inzichten te overtuigen. Wij doen dat voor overheden, non profit organisaties en bedrijfsleven. **Pels Rijcken Bron van inzicht**

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Berichten van de Orde

Praten over toegankelijkheid

Uit het Groningse onderzoek Toegang tot advocaten blijkt dat ondernemers op diverse punten belemmeringen tegenkwamen in de dienstverlening van advocaten. Het onderzoek sluit af met twee concrete verbetervoorstellen, namelijk het invoeren van gratis kennismakingsgesprekken met advocaten en het overzichtelijker maken van declaraties.

Haagse ondernemers en advocaten zullen op 3 juni van 15.30 tot 17.00 uur bij de Kamer van Koophandel in Den Haag discussie voeren over de wensen van de ondernemers. De bijeenkomst moet ertoe bijdragen dat de dienstverlening binnen de advocatuur verbetert.

Landelijke Orde tijdelijk ander bezoekadres

Wegens een verbouwing van het gebouw aan de Neuhuyskade in Den Haag is het bureau van de Orde van 12 mei tot begin december 2010 gehuisvest in kantorencomplex Regus aan de Jan Pieterszoon Coenstraat 7, 2595 WP Den Haag. Telefoon- en faxnummers, e-mailadressen en het postbusadres blijven ongewijzigd.

Agenda

CONGRES RIGHTS IN EXILE

Maandag 21 juni organiseert de Dutch 3R Foundation samen met het International Institute of Social Studies (ISS) van de Erasmus Universiteit de conferentie Rights in Exile: Global perspectives on legal assistance for refugees and IDPs. Er wordt onder andere ingegaan op de bescherming van vluchtelingen en de 'legal initiatives' die daarbij komen kijken. Voorzitter is prof. Jan Pronk (ISS and 3R Foundation). Enkele sprekers: advocaat Jacob van Garderen (Lawyers for Human Rights, South Africa) en Marieke van Eik (BFWK Advocaten, Amsterdam).

- Tijdstip: 10.00-17.30 uur; plaats International Institute of Social Studies, Kortenaerkade 12, Den Haag. Meer info: <http://www.stichting3r.nl/events>.

TOEKOMST VAN OPSPORING EN VERVOLGING

Op 15 juni 2010 organiseert het ministerie van Justitie, in samenwerking met het ministerie van BZK, de politie, het OM en het NFI het congres 'Oog voor de toekomst van opsporing en vervolging'. Met het congres wordt het Programma Versterking Opsporing en Vervolging (PVOV) afgerond. Het PVOV werd in 2005 opgezet na het evaluatieonderzoek van de Commissie Posthumus naar aanleiding van de Schiedammer Parkmoord, en diende ertoe maatregelen te treffen ter verbetering van opsporing en vervolging. Sprekers kijken terug, maar vooral ook vooruit. Ook de Orde verleent haar medewerking.

- Vóór 1 juni aanmelden via www.justitie.nl/opsporingenvervolging.

BOUWEN EN ONT- WIKKELEN MET DE WABO

Ter gelegenheid van de verschijning van het boek *Bouwen en ontwikkelen met de Wabo* organiseert de sectie bestuursrecht van de Radboud Universiteit Nijmegen op donderdag 1 juli 2010 een studiemiddag over de Wabo. De auteurs van het boek, prof. mr. A.G.A. Nijmeijer, mr. T.E.P.A. Lam en mr. S. Hillegers, behandelen de Wabo tijdens deze studiemiddag aan de hand van diverse thema's. Uiteraard is er voldoende gelegenheid voor discussie tussen de auteurs en de deelnemers in de zaal. Deelnemers ontvangen een exemplaar van het boek op de studiemiddag.

- Locatie, datum en tijd: Regardz WTC Arnhem, 1 juli 2010, 13.30 - 17.00 uur. Meer informatie en inschrijven: www.symposia.cpo.nl.

Contact met het bureau van de orde

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag

Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w. -gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23/21	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
Kwaliteitszorg	070-3353571/8	
Fax algemeen	070-3353531	
Helpdesk		
BalieNet-certificaten	070-335 35 86	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 54	helpdesk@advocatenorde.nl
Opleiding		
Beroepsopleiding (09.00-12.00 u)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58/78	vso-po@advocatenorde.nl
Onderhoud vakbekwaamheid (PO)	070-3353558	vso-po@advocatenorde.nl
Vrijstellingen BO en VSO	070-3353541	pb@advocatenorde.nl

Wanted Juridisch meesterbrein

Advocatenkantoren doen van alles om rechtenstudenten voor zich te winnen. Hoe verloopt de queeste tegenwoordig en happen ze een beetje?

Hedy Jak
redacteur

Solliciteer nu en begin je eerste werkdag op een fiets van de zaak! Zo luidt de tekst op de website van Clifford Chance. Een voorbeeld van de vele wervingsstrategieën die advocatenkantoren erop nahouden om rechtenstudenten te werven. Een rondje *desk research* leert dat veel advocatenkantoren een aparte deelsite voor studenten en net afgestudeerden hebben ingericht. Dat je maar één keer een goede, eerste indruk kan maken, lijken de kantoren van Van Doorne en Clifford Chance ter harte te nemen. Op hun sites staan introductiefilmpjes waarop de bezoeker een virtuele rondleiding door het kantoorpand krijgt. Het zijn professioneel ogende tours die best iets mogen kosten. Boekel De Nerée bedient specifieke doelgroepen met op maat gesneden filmwerk met titels als *Werk-student, the movie of Advocaat-stage, the movie*.

'OperaFlirt'

De 'informele kennismaking' is een veelgebruikte term om studenten te ronselen. En dat kan op verschillende manieren. Zoals de bekende in-housedagen en de aanwezigheid van kantoren op bedrijvendagen, beurzen en congressen. Bij NautaDutilh en Kennedy Van der Laan kunnen studenten zich aanmelden voor een oriënterende lunch of gesprek. Stephanie Hamer is recruiter bij Nauta en vertelt dat ze ongeveer vijf aanmeldingen per maand binnenkrijgen. 'Voor studenten die verschillende kantoren aan het verkennen zijn, is dit eerste contact een vrijblijvende manier van kennismaken. En het levert vaak iets op. Als het gesprek aan beide kanten goed is bevallen, volgt er veelal een sollicitatie.'

Als sponsor van De Nederlandse Opera nodigt CMS Derks Star Busmann rechtenstudenten uit om een operavoorstelling bij te wonen en de juristen van CMS te ontmoeten. 'OperaFlirt: Jong en talentvol? Laat je verleiden!' luidt de tekst op de site. Vooralsnog kunnen rechtenstudenten de verleiding weerstaan, want er zijn 'tot op heden geen aanmeldingen geweest', aldus Laura Schaap, recruiter bij CMS. 'We hebben dit ook nog niet als recruitmentmiddel ingezet.'

Retourtje NYC

Deze middelen verbleken bij de, in marketingtaal, *real teasers*, namelijk de stages

'Onderbuik gaf doorslag'

De jacht op nieuw talent is niet pas dit jaar begonnen. 'Chiraz Muradin graag Hester Swane bellen' luidde de tekst die Houthoff Buruma twee jaar geleden op een billboard boven discotheek Cooldown op het Amsterdamse Rembrandtplein zette. Muradin was cum laude afgestudeerd aan de rechtenfaculteit van de VU en Hester Swane, recruiter bij Houthoff, wilde hem binnenhalen. Maar Muradin werkte op dat moment bij Abeln Advocaten en het kantoor reageerde direct met een tegenactie. Op eenzelfde billboard op het Rembrandtplein plaatste het kantoor de tekst: 'Sorry Hester, Chiraz werkt al bij ons.' Meerdere kantoren bleken interesse te hebben in Muradin en uiteindelijk heeft hij gekozen voor De Brauw.

'De onderbuik gaf de doorslag. Ik heb meerdere aanbiedingen gehad, maar had de meeste klik met De Brauw. Het is een plek waar ik straks heel lange dagen moet gaan maken, dan is het belangrijk dat ik me er goed voel,' aldus Muradin destijds op *Advocatie.nl*. Als het erop aankomt, zijn het klaarblijkelijk niet de agressieve wervingsteksten die het 'm doen.

en masterclasses in het buitenland. Om een idee te krijgen van 'de internationale rechtspraktijk' kunnen studenten bij Stibbe deelnemen aan een vijfdaagse masterclass in New York, of een ministage lopen van twee maanden op het kantoor in Amsterdam en vervolgens een maand in Brussel, Londen of New York. Het kantoor vermeldt dat het de huisvesting betaalt en de stagevergoeding vermeerderd met een 'cost of living factor'.

Zijn deze acties werkelijk nodig om talent binnen te halen? Liselotte Bosch, als recruiter verbonden aan DLA Piper, denkt van wel en spreekt zelfs van een tendens. 'Onder kantoren is er een enorme strijd om topstudenten binnen te halen en de concurrentie is groot. Pas sinds de fusie in 2004 is DLA een internationaal kantoor en wij vinden het belangrijk dat studenten dat weten. Je moet wel meedoen met dit soort acties om, ook bij studenten, in het rijtje te

komen van internationale topkantoren.' DLA Piper organiseerde in 2009 een Talent Class in Londen. Dit jaar was het echter stil wegens een 'grondige herziening van het concept'.

'Gezellige mensen'

'Door die campagnes laten kantoren zien wie ze zijn,' vindt derdejaars rechtenstudent Daan de Vries. 'Ik vind het belangrijk dat ze dat doen, omdat je tijdens je studie niet in aanraking komt met de praktijk. De namen staan me bij en ik weet nu goed: dat zijn de grote kantoren.' Zelf gaat hij niet op de marketingacties af. 'Ik wil straks op een advocatenkantoor werken met gezellige mensen. De sfeer vind ik belangrijker dan het reisje.'

Crisis of niet, we vliegen toch

In de Business Courses van Loyens & Loeff staan actuele casus en trainingen centraal en bezoeken studenten vestigingen in Londen, Parijs of Genève. 'Zeker vóór de economische crisis gingen de reizen steeds verder weg. Al sinds de start van onze Business Courses kiezen we ervoor om dat niet te doen, omdat we ervoor willen waken dat studenten voor de bestemming kiezen en niet voor het kantoor,' stelt Stephanie de Hoop Scheffer, recruiter bij Loyens & Loeff. Op de vraag of het kantoor een bepaalde concurrentiedruk voelt, antwoordt ze dan ook ontkenkend. 'Ik heb niet het gevoel dat we mee moeten doen. Het moet wel relevant blijven en een achterliggende gedachte hebben. Genève is nu niet echt een sexy bestemming, maar we krijgen meer dan genoeg aanmeldingen binnen.'

Ook Paula ter Beek, recruiter bij Allen & Overy, noemt de economische crisis als

Onze scherpe AOV kent u,

maar wist u ook dat we speciaal voor advocaten en notarissen een overlijdensrisicoverzekering, een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en een hypotheek hebben ontwikkeld. Allen met de insteek van M: betrouwbaar, uitgebreide dekking, transparant en een scherpe prijs.

Kenmerken M-arbeidsongeschiktheidsverzekering

- beroepsarbeidsongeschiktheid gedurende de hele looptijd
- gerenommeerde verzekeraar
- zowel individueel mogelijk als op collectieve basis voor de hele maatschap
- hoge verzekerde bedragen mogelijk (maximaal 350.000 euro op jaarbasis)

Kenmerken M-overlijdensrisicoverzekering (ook voor advocaatmedewerkers)

- leeftijdsafhankelijke premie
- rokers/niet rokers
- zowel individueel mogelijk als collectief
- eenvoudig jaarlijks aan te passen

Kenmerken M-beroepsaansprakelijkheidsverzekering

- volledige inloopdekking be roepsfouten voor ingangsdatum verzekering
- gerenommeerde verzekeraar
- nieuwe toetredende partners automatisch meeverzekerd zonder aanmelding
- uittredende partners en werknemers verzekerd voor meldingen die nog binnenkomen

Kenmerken M-hypotheek

- gerenommeerde bank/pensioenfonds
- voor hypotheekbedragen van € 500.000 tot € 6.000.000
- transparante kostenstructuur
- scherpe rente

“M is ontstaan omdat er behoefte is aan adviseurs die de doelgroep kennen en weten in welke situatie bepaalde risico's afgedekt dienen te worden.

M ontwikkelt en verzorgt voor u verzekeringen die u bij een andere verzekeraar niet kunt krijgen en u substantiële voordelen kunnen bieden. Wij realiseren deze voordelen doordat wij weten wat in uw branche leeft en geen genoegen nemen met standaardoplossingen die verzekeraars en geldverstrekkers u voorschotelen.”

Mr. Viktor Kühne

M is een product van Mutsaerts BV
Ringbaan West 240 • Tilburg
Postbus 9102 • 5000 HC Tilburg
T 013 594 28 28
www.m-verzekeringen.nl

M-VERZEKERINGEN

inkeermoment, voor *andere* kantoren. ‘Het lijkt nu iets minder te zijn, maar anderhalf jaar geleden was er een losbarsting van spectaculaire reizen, niets was te gek. Bizar natuurlijk, want uiteindelijk gaat het om het werk.’ Bij Allen & Overy kennen ze sinds vier jaar de *Global Apollo Experience*. Kort gezegd bestuderen groepjes studenten tijdens colleges en trainingen de financiering van een internationale overname en bezoeken ze een Europese vestiging. Aan het eind van het programma vliegen ze voor vijf dagen naar Rome om de overname te *clozen*.

Levensader

Overigens ging de reis van Allen & Overy in 2007 nog naar HongKong. ‘Ik zie dit niet als concurrentiestrijd, dat vind ik ook een negatief woord. Natuurlijk vis je in dezelfde vijver, maar het aannemen van iemand hangt niet louter af van een business course. Studenten oriënteren wat er in de markt is en nemen soms bij twee kantoren deel aan een soortgelijk programma. Dat is alleen maar goed, dan leren ze de verschillen tussen kantoren met dezelfde *lead* [een internationaal en commercieel kantoor, red.] als wij kennen.’ Hoe dan ook, er wordt gevlogen.

De advocatuur is het afgelopen jaar met 2,5% gegroeid – een kleinere groei ten opzichte van voorgaande jaren met een groei van tussen 4% en 5,7% (bron: *Stand van de Advocatuur 2010*). In hoeverre speelt deze verminderde groei een rol in de marketingactiviteiten van kantoren? Volgens Rob van Otterlo, hoogleraar organisatie van de juridische dienstverlening aan de UvA (en hoofd uitvoering wet- en regelgeving bij de Orde) is er bij topkantoren een tijdelijke beweging van minder groei, maar geldt dat niet voor de advocatuur over de hele linie. ‘Het aantal stageplaatsen neemt nog steeds toe. Ik kan me voorstellen dat kantoren voorzichtig zijn met hun marketingactiviteiten en op de kosten letten, maar of ze actief minder werven om studenten binnen te halen, dat weet ik niet. Het is natuurlijk wel hun levensader; als ze die afsnijden, hebben ze over drie jaar een probleem.’

‘Marketing overbodig’

Opmerkelijk genoeg ondervinden de kleinere kantoren geen hinder van al dit marketinggeweld. Arbeidsrechtadvocate Charlotte Koopman werkt met twaalf andere advocaten bij De Koning Vergou-

Werk als beginnend kantoorklerk

Drie vrouwen die werken op de Amsterdamse Zuidas (de ‘ZoZa’s’) doen op hun blog *ZoZuidas.blogspot.com* (anoniem) verslag over de werkcultuur aldaar. En in hun boek-to-be *Hoe overleef ik de Zuidas* op *Tenpages.com* helpen ze nieuwkomers uit de zorgvuldig gefabriceerde (marketing)droom: ‘Veel stagiairs beginnen op de Zuidas met de misvatting dat ze zijn geselecteerd vanwege hun enorme Intellectuele Meerwaarde. Het gevolg van creatieve HR-leugens in misleidende campagnes over “stagiairs die werken aan uitdagende zaken in een internationale omgeving” of “opereren aan de top van de markt in teamverband”.

Wat je wél gaat doen is referenties checken en standaardmodellen in Excel of Word aanvullen met aantekeningen die je leidinggevende je in de vorm van een *mark-up* toestuurt. Af en toe maak je een PowerPoint en als je geluk hebt, mag je een keer mee om aantekeningen te maken tijdens een bespreking. Leg je daarbij neer. Accepteer dat het werk als beginnend kantoorklerk niet altijd even uitdagend is. Het maakt niet uit dat jij een 9 had voor je scriptie of in vijf jaar een technische studie in Delft hebt afgerond. Succes op de Zuidas is vooral het resultaat van een ongekend strikt arbeidsethos en een lange adem.’

wen Advocaten in Amsterdam. Ze reageert laconiek op de vraag of de acties van grotere kantoren een belemmering vormen voor hun acquisitie van studenten. ‘Ik weet dat zij het doen – wij doen het niet. De schreuwelijke acties met prijskaartje hebben we niet nodig, omdat we geen enorme stroom aan vacatures hebben. Die blijft constant en tot nu toe volstaat het om via via aan talentvolle studenten te komen.’

Roelof van Holthe tot Echten runt samen met een partner een kantoor in Hilversum en ook hij ziet de campagnes niet als obstakel. ‘Als klein, gespecialiseerd kantoor nemen wij een andere positie in. Studenten die geïnteresseerd zijn in onze specialisaties – procesrecht en kunst & cultuur – komen toch wel naar ons toe. Wij zitten dan ook niet om werknemers verlegen. Ik vind het geen enkel punt dat grotere kantoren met wervingscampagnes proberen de beste mensen in hun bedrijf te halen. Ze opereren vanuit sterkte en een heleboel studenten dromen ervan om bij een groot kantoor te starten.’

Snuffje recruitment

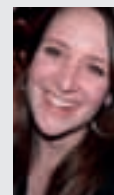
Ook universiteiten spannen zich in voor de praktijk van hun studenten. Zo speelt de Vrije Universiteit Amsterdam in op de bekendheid en het aanzien van grote kantoren. Ze besloot in 2006 meer aansluiting te zoeken met organisaties op de dichtbij gelegen Zuidas: in samenwerking met veertien advocatenkantoren is de master Ondernemingsrecht aan de Zuidas opgericht. Een selecte groep studenten volgt colleges en loopt verplicht een jaar stage bij een aangesloten advocatenkantoor. Geert Raaijmakers, hoogleraar ondernemings- en effectenrecht aan de VU, coördinator van de master en advocaat bij Nauta, stelt dat

.....
‘Vóór de economische crisis gingen de reizen steeds verder weg’

deze master een win-winsituatie oplevert. ‘Voor studenten is het ideaal om in hun laatste jaar meer van de praktijk te proeven. Behalve de basisstof volgen ze ook colleges van advocaten. Voor kantoren zit er een recruitmentelement aan vast omdat ze in contact komen met goede studenten.’ Kantoren hebben inspraak tijdens de selectieprocedure en alleen ‘goede en ambitieuze studenten’ komen in aanmerking voor een stageplaats. Dit jaar werden, van de 35 aanmeldingen, 24 studenten geplaatst. <<

‘Als arbeider in fabriek’

Pauline Nijboer is derdejaars rechtenstudent en heeft onlangs een mastervoorlichting bijgewoond waar ook een aantal grote kantoren vertegenwoordigd was. ‘Bij grote kantoren is er geld en ze hebben mooie dingetjes in de aanbieding. Ze vertelden dat als je bij hen wilt werken, je één van de duizend bent. Grote kantoren stralen macht uit en dat is voor veel studenten aantrekkelijk. Ik word daar niet door aangetrokken, ik wil liever bij een kleiner kantoor werken. Bij een groot kantoor ken je misschien net je eigen afdeling, maar de honderden anderen die er werken niet. Ik zou me denk ik een arbeider in een fabriek voelen: je draait enkel een boutje aan zodat het proces in gang blijft.’

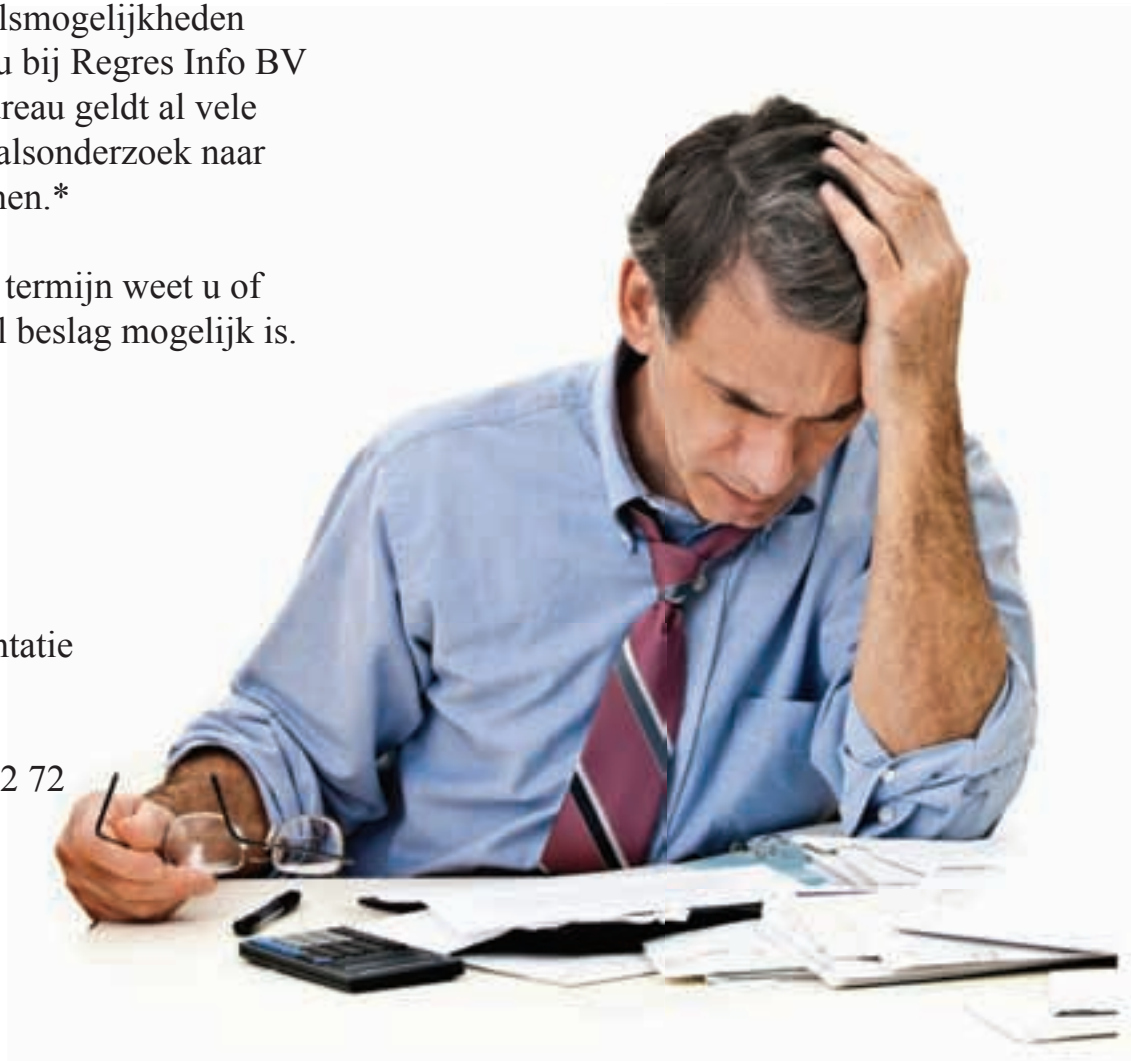

ZOU ER ÉCHT GEEN VERHAAL MOGELIJK ZIJN?

Bent u op zoek naar verhaalsmogelijkheden bij een debiteur? Dan bent u bij Regres Info BV aan het juiste adres. Ons bureau geldt al vele jaren als specialist in verhaalsonderzoek naar natuurlijke- en rechtspersonen.*

Binnen de kortst mogelijke termijn weet u of conservatoir of executoriaal beslag mogelijk is.

Vraag vrijblijvend documentatie aan en informeer naar onze (kennismakings)tarieven onder nummer: 079 - 342 72 72 of kijk op onze website.

REGRES **INFO**

* Strikt conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens

Verhaalsrapportages - Kredietwaardigheidsrapportages - Speciale onderzoeken

Regres Info BV, Alengroen 6, Postbus 7028,
2701 AA Zoetermeer, Telefoon 079 - 3427272, Telefax 079 - 3421843,
E-mail info@regresinfo.nl, Website www.regresinfo.nl

Licentie advocatuur staat op het spel

Integriteit is
geen kwestie
van regels

De balie moet nieuwe regels
afweren en de aandacht
richten op een mentaliteit
waarin transparantie en
integriteit vanzelfsprekend
zijn.

.....
Aai Schaberg

advocaat te Den Haag
.....

Nadat het langverwachte rapport van Arthur Docters van Leeuwen over het toezicht op de advocatuur begin april het licht heeft gezien, is de advocatuur weer aan zet. 'Om de discussie een beetje in eigen hand te houden,' aldus algemeen deken Jan Loorbach in *het Financieele Dagblad*, is de oud-voorzitter van de AFM indertijd gevraagd te adviseren over een transparante en krachtige organisatie van het toezicht op de advocatuur. 'We gaan als Orde niet stilzitten en als konijnen in de lichtbak van het ministerie zitten kijken.'

Intussen heeft ook demissionair minister Hirsch Ballin van Justitie niet stilgezeten. Begin maart liet hij voor zijn beurt in een brief de Tweede Kamer alvast weten dat wetgeving voor onafhankelijk toezicht wat hem betreft noodzakelijk is. Ten overstaan van zo'n – volgens Hirsch Ballin 'onafhankelijk mogelijke' – toezichthouder zullen advocaten zich niet mogen beroepen op hun beroepsgeheim. Daarmee knaagt Hirsch Ballin aan de onafhankelijkheid van de advocaat zelf. En dat is zorgwekkend. Want dat de advocatuur onafhankelijk dient te blijven, staat, ook volgens Docters van Leeuwen in zijn rapport, als een paal boven water.

De door Loorbach gepropageerde discussie moet nu met kracht binnen de beroepsgroep ter hand worden genomen. Die discussie moet zich eerst en vooral richten op de integriteit van de beroepsgroep. De legitimiteit van de advocatuur, haar *license to operate*, staat op het spel.

Incidenten wekken foute indruk

De advocatuur is een publiekrechtelijke, grotendeels zichzelf regulerende beroepsorganisatie. De advocatuur heeft nog steeds een pro-

cesmonopolie, zij het dat dit aan enige erosie onderhevig is. En tot slot kunnen advocaten zich beroepen op hun verschoningsrecht. Die privileges zijn er in de eerste plaats in het belang van de rechtzoekende en belichamen de noodzakelijke onafhankelijkheid van de advocatuur. Het gaat hier om een maatschappelijk belang. Als de politiek zich te veel zou kunnen bemoeien met de manier waarop de advocatuur zichzelf organiseert, en als aan het verschoningsrecht wordt gemorreld, is een evenwichtige rechtsbedeling in gevaar. Een evenwichtige rechtsbedeling is een groot democratisch goed. De rechtzoekende moet er te allen tijde op kunnen vertrouwen dat zijn advocaat geen verlengstuk is van de officier van justitie of de rechter.²

Anderzijds mag de samenleving ervan uitgaan dat advocaten de hun gegeven privileges niet misbruiken. Dat vertrouwen is ook van belang voor het vertrouwen bij de burgers in de rechtsstaat. Het is dan ook begrijpelijk dat het publiek zich roert wanneer advocaat Mohammed Enait in de rechtszaal blijft zitten bij binnenkomst van de rechters. Het is evenzeer begrijpelijk dat er in het publieke debat verontwaardigd wordt gereageerd op de fratsen van de inmiddels geschorste Utrechtse advocaat Dion Bartels, en, nog erger, als blijkt dat de Haagse advocaat Thissen zich met gemeenschapsgeld verrijkt en uitgeprocedeerde vreemdelingen valse hoop geeft.

Dit soort incidenten wekt bij het publiek de indruk dat binnen onze beroepsgroep een klimaat bestaat waarin men elkaar niet aanspreekt op ontoelaatbaar gedrag en dat het toezicht op de advocatuur moet worden versterkt. Docters van Leeuwen heeft weliswaar in zijn onderzoek geen serieuze misstanden aangetroffen, maar wel voldoende en urgente redenen om het toezicht op de advocatuur te verbeteren.

.....
¹ Aai Schaberg is lid van de Haagse Raad van Toezicht; hij heeft dit artikel op persoonlijke titel geschreven.

.....
² 'Als wij ernst maken met de onafhankelijkheid van de advocaat, die zich teneinde zijn cliënt goed bij te staan op furieuze wijze tegen een orgaan van de Staat moet kunnen keren, dan hoort daar geen toezicht bij dat uitgaat van diezelfde Staat,' aldus Docters van Leeuwen in zijn rapport.

Advocatuur nationaliseren

Iedereen is zich ervan bewust dat zelfs bankiers een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben, al bestond hiervoor weinig aandacht vóór de kredietcrisis. De samenleving gooit nog net niet met pek en veren naar bankiers die zich lijken te hebben verrijkt ten koste van een goed functionerend bancaire systeem. En na de Icesave-affaire heeft het DSB-debacle nog meer olie op het inmiddels hoog opgelaaide vuur gegooit. Vooral toezichthouders De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten moeten het nu ontgelden.

De politiek roept om meer regelgeving, beter toezicht en grotere transparantie om een volgende ramp te voorkomen. Als de bankiers hun eigen verantwoordelijkheid niet nemen, dan doen wij dat wel voor hen, zo lijkt de politiek te redeneren. En omdat Wouter Bos niet in toezicht gelooft, stelde hij eind vorig jaar voor om een scheiding aan te brengen tussen zaken- en consumentenbanken. Met het nieuwe schandaal rondom investeringsbank Goldman Sachs zal die gedachte in vruchtbare bodem vallen.

Als de advocatuur de gegeven privileges niet gebruikt waarvoor die bestemd zijn, zal de Staat, om het zo maar eens te zeggen, de advocatuur evenals ABN AMRO Bank nationaliseren en bepalen wat de advocatuur wel en niet mag doen. Nog erger: misschien gooit demissionair minister Hirsch Ballin een groot deel van de advocatuur dan ook wel de deur uit en brengt hij een scheiding aan tussen commerciële juridische dienstverleners en sociale advocatuur.

De commerciële advocaten in het algemeen en de grote kantoren in het bijzonder zullen meer dan tot nu toe binnen de beroepsgroep hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Docters van Leeuwen vraagt zich in zijn rapport af of een advocaat die nooit meer een rechtszaal van binnen ziet zich nog wel advocaat moet kunnen noemen, met bijbehorende 'privileges' als het verschoningsrecht. Wat mij betreft wel, maar dan moet hij niet zijn businessplan laten prevaleren boven actieve, niet-declarabele betrokkenheid bij het reilen en zeilen van de balie.

Onvoldoende aandacht voor integriteit

Bij elk incident met een advocaat roept de politiek om meer regelgeving. Ik geloof daar niet in. Meer regelgeving leidt tot verstarren en bureaucrativering. De regelgeving

in *corporate governance* na de bedrijfsschandalen rond de eeuwwisseling heeft de kredietcrisis ook niet voorkomen. Denk aan Sarbanes-Oxley in de Verenigde Staten en aan onze eigen code-Tabaksblad. Regels die transparantie moeten bevorderen, leiden niet zelden tot het tegenovergestelde. Transparantie rond salarissen in het bedrijfsleven, afgedwongen door regelgeving, heeft per saldo die salarissen alleen maar opgedreven. En implementatie van regels die niet afgedwongen kunnen worden, is erger dan de kwaal, want veelal het resultaat van symbolpolitiek.

Wel denk ik dat meer openheid en transparantie over het functioneren van de advocatuur gewenst zijn. Maar daarvoor is geen gecompliceerde regelgeving nodig. Met Docters van Leeuwen denk ik dat de advocatuur haar eigen toezicht moet professionaliseren en harmoniseren. Misschien dat een soort 'systeemtoezicht' op het eigenlijke toezicht binnen de Orde daarbij zou kunnen helpen, zoals Docters van Leeuwen aanbeveelt. Daarmee zou ook kunnen worden voorkomen dat een buitenstaander, een van de overheid afhankelijke toezichthouder, in individuele dossiers van advocaten gaat snuffelen.

Volgens Docters van Leeuwen is de aandacht binnen de advocatuur voor integriteit onvoldoende ontwikkeld. Hoewel de Algemene Raad de aanbevelingen van Docters van Leeuwen inmiddels grotendeels heeft omarmd en daarover deze week met het College van Afgevaardigden heeft gesproken [zie de *Actualiteiten* voor in dit nummer, red.], moet de discussie zich wat mij betreft vooral daarop richten. De advocatuur moet zich nu niet in slaap laten sussen en denken: 'we nemen die aanbevelingen van Docters van Leeuwen over en klaar is Kees. Want bij elk nieuw schandaal, of incident zo u wilt, zal de vlam weer in de pan slaan.

Legitimiteit verdienen

Integriteit begint met te zeggen wat je doet en te doen wat je zegt. Openheid betrachten om verwachtingen in het juiste perspectief te plaatsen. Dat geldt voor de individuele advocaat, maar ook voor de beroepsgroep als geheel, vertegenwoordigd door de Landelijke Orde en de Raden van Toezicht. Zelf verantwoordelijkheid nemen en leiderschap tonen. Open communiceren, transparante verslaggeving over missers én behaalde resultaten. Daar heeft de samenleving behoefte aan en recht op.

De grote kantoren moeten hun businessplan niet laten prevaleren boven actieve betrokkenheid bij de balie

Het gaat hier vooral om een mentaliteitskwestie, om niet in regels te vangen integer gedrag. En iedereen weet in een *split second* of iets wel of niet integer is. In die zin heeft Balkenende gelijk: uiteindelijk is de kredietcrisis niet veroorzaakt door het systeem, maar door de mensen. Natuurlijk moet er efficiënt en effectief toezicht zijn met de daarbij behorende regelgeving en tuchtrechtspraak. De advocatuur moet zonder aanzien des persoons rotte appels uit haar beroepsgroep kunnen verwijderen. En natuurlijk moeten advocaten de moed hebben om bestaande regelgeving met open vizier ter discussie te stellen. En bereid zijn die aan te passen aan de tand des tijds.

In het vorige nummer van dit blad brak Joanne Kellermann, oud-advocate en lid van de directie van De Nederlandsche Bank, een lans voor goed toezicht. Maar zij zegt ook dat toezicht alleen niet genoeg is. 'Toezicht is geen panacee. Het is een middel, maar kan het niet alleen. Vertrouwen begint bij de cultuur, de cultuurdragers in de sector.' (*Advocatenblad* 2010, 16 april 2010, p. 142). Ik zeg het zo: integer handelen blijft vele malen effectiever dan welke regel of welk geïnstitutionaliseerd toezicht dan ook. Daarmee alleen kan de advocatuur haar legitimiteit verdienen. <<

Maatschappelijke opvatting over toezicht niet onderzocht

Docters van Leeuwen baseert zijn voorstellen op de maatschappelijk geldende opvattingen over toezicht op de advocatuur, maar die opvattingen heeft hij nauwelijks onderzocht.

.....
Martijn Maathuis
redactielid

Toen de redactie van het *Advocatenblad* besloot tot restyling van dit clubblad (de oplettende lezer was dat natuurlijk niet ontgaan) was dat omdat twee marktonderzoeken daartoe aanleiding gaven. Onderdeel van die restyling vormt een grotere plaats voor interviews. Aldus werd Arthur Docters van Leeuwen onlangs geïnterviewd naar aanleiding van zijn rapport over toezicht op de advocatuur. De voorpagina kopte 'Geen grote misstanden, toch urgent probleem'. Docters van Leeuwen stelt: 'Het toezicht is [...] te weinig voorspelbaar en kenbaar. Zoals gezegd: dat heeft niet geleid tot misstanden. Maar omdat er een duidelijk verschil bestaat tussen deze maatschappelijk geldende opvatting over toezicht en wat er feitelijk gebeurt, is er wel een urgent probleem.'*(Advocatenblad Special Tucht & Toezicht 9 april 2000, p. 2-5)*. Zijn voorstellen om het toezicht op de schop te nemen baseert Docters van Leeuwen op de maatschappelijk geldende opvatting over toezicht op de advocatuur. Hoe heeft hij nu onderzocht wat die maatschappelijk geldende opvatting is? Uit zijn rapport wordt duidelijk dat hij een aantal algemene rapporten over toezicht (waaronder zijn eigen) en goed bestuur, over corporate governance en over behoorlijke advocaten heeft bestudeerd. Daarnaast heeft hij gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de Orde, het ministerie van Justitie, lokale dekens en leden van de Raad van Toezicht en nog zo wat. Deze gesprekspartners maken allemaal deel uit van of hebben te maken met het juridisch bedrijf. Deze vormen daarmee geen goede afspiegeling van de Nederlandse maatschappij. Terwijl ik de aangehaalde rapporten niet heb gelezen, kan ik in het rapport van Docters van Leeuwen geen verwijzing vinden naar (een) onderzoek(en) naar de maatschappe-

lijk geldende opvatting over toezicht op de advocatuur.

Basis is dunnetjes

Waar Docters van Leeuwen zijn belangrijkste conclusie baseert op de maatschappelijke opvatting, is in zijn rapport onduidelijk wat deze opvatting is en hoe hij daarvan kennis heeft genomen. Daarom achtte ik de tijd gekomen voor een volstrekt niet representatief marktonderzoek, uitgevoerd in april 2010 onder 18 respondenten/rechtssubjecten (waarvan twee minderjarig). Zie het kader.

Uitkomsten eigen marktonderzoek

Bent u bekend met het bestaande toezicht op de advocatuur ?

Moet dat toezicht worden veranderd?

Ja	Nee
Ja	Weet/niet geen mening
Ja	Nee
Ja	Ja
Ja	Ja
Ja	Ja
Ja	Ja
Ja	Ja
Ja	Ja
Nee	Ja
Nee	Weet/niet geen mening
Nee	Weet/niet geen mening
Nee	Nee
Nee	Weet/niet geen mening
Nee	Weet/niet geen mening
Nee	Weet/niet geen mening
Nee	Weet/niet geen mening
Nee	Nee
Totaal = 18	Nee = 4
Nee = 9	Ja = 7
Ja = 9	Weet niet/ geen mening = 7

Welke conclusies kunnen hier worden getrokken? De eerste is dat 50 procent van de ondervraagden niet bekend is met het

**Optijd
Opdehoogte**

OpMaat

OpMaat_Bestuursrecht

Uw online database voor bestuursrechtelijke informatie

Met **OpMaat_Bestuursrecht** bent u nog beter en sneller op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van het Algemeen Bestuursrecht. Via deze online heeft u waar en wanneer u maar wilt toegang tot een zeer complete, overzichtelijke en actuele juridische database. **OpMaat_Bestuursrecht** bevat o.a. officiële publicaties, wet- en regelgeving, nieuwsberichten en jurisprudentie uit het *Tijdschrift Jurisprudentie Bestuursrecht* «JB».

Ga snel naar www.opmaatbestuursrecht.nl

OpMaat
SNEL TOT DE KERN VAN DE ZAAK

Sdu UITGEVERS

bestaande toezicht; 62 procent vindt dat het toezicht niet moet worden veranderd, althans weet dat niet, althans heeft daarover geen mening, en 38 procent vindt van wel.

Van degenen, die niet bekend zijn met het toezicht vindt 88 procent dat het niet moet worden veranderd, althans heeft daarover geen mening. Opvallend is de ene respondent, die zegt er niet bekend mee te zijn, maar toch vindt dat het moet worden veranderd (die was overigens niet minderjarig). Van degenen die wel bekend zijn met het toezicht vindt 77 procent dat het moet worden veranderd, waarvan 14 procent (1 respondent) overigens vindt dat het toezicht in zijn geheel moet worden afgeschaft.

Een brede maatschappelijk gedeelde opvatting, die bovendien urgent is, dat het toezicht moet veranderen, komt hieruit

niet naar voren. De basis voor de aanbevelingen van Docters van Leeuwen, die misschien nog moeten worden uitgewerkt in nadere richtlijnen van de Orde maar vergaande verandering zou betekenen terwijl deze niet in de hele balie warm zijn ontvangen, is dan ook dunnetjes.

Maatregel voor één procent

Alhoewel Docters van Leeuwen uitdrukkelijk niet advocatuurlijke misstanden noemt als reden voor zijn voorstellen, is het toch goed om te kijken naar jaarverslag van het Hof en de raden van Discipline, dat recent voor het eerst verscheen. Daaruit blijkt dat in 2009 over 15.791 advocaten 1020 klachten zijn ingediend bij de verschillende raden. Voor wat betreft de beslissingen op die klachten valt op dat 65 procent ongegrond werd verklaard, dan wel niet heeft geleid tot een maatre-

gel. In 25 procent van de gevallen werd een waarschuwing of een berisping opgelegd, in 10 procent een (voorwaardelijke) schorsing of schrapping. Ervan uitgaande dat elke klacht zag op één advocaat, is daarmee geklaagd over 6 procent van alle advocaten, hetgeen voor 1 procent van alle advocaten heeft geleid tot een maatregel.

Verleden week keek ik naar het verhoor van de Amerikaanse Senaatscommissie van Lloyd Blankfeyn, CEO van Goldman Sachs. Carl Levin, voorzitter van die commissie, vroeg hem waarom zijn bank de klanten complexe beleggingsproducten had verkocht, die waardeloos waren geworden, waartegen Goldman Sachs zelf had gespeculeerd en waarmee hij miljarden had verdiend. Blankfeyns weifelende en ontwijkende antwoord deed mij denken dat wij het zo slecht niet doen. <<

(advertentie)

Wij leveren u medische argumenten

Al twintig jaren zijn wij advocaten behulpzaam bij het oplossen van problemen met een medisch aspect, zoals:

- De operatie van mijn cliënt liep slecht af. Was de behandeling zorgvuldig?
- De erfgenamen van mevrouw stellen dat zij na de brand langer bleef leven dan meneer. Is dat juist?
- Is de lichamelijke schade van mijn cliënt juist getaxeerd en hoe waardeer ik zijn smart?
- De verzekeringsmaatschappij stelt dat de betrokkene zelfmoord pleegde. Was het geen ongeval?
- De werknemer van mijn cliënt beweert dat hij niet meer kan werken. Kan hij niet net zoveel als vroeger?
- De verzekeringspolis schrijft arbitrage voor. Kunt u een arbiter leveren?

MEDISCH ADVIESBUREAU

BINS

dr. mr. J.W. Bins, arts RGA

Bertus Rimaweg 18

2597 BV Den Haag

tel 070 345 98 08

fax 070 345 98 11

e-mail j.w.bins@wxs.nl

‘Als marktspeler heb ik het belang dat de sector schoon is’

Een keurmerk voor stichtingen moet de aanpak van massaschadezaken stroomlijnen. ‘Er zijn geen manieren om stichtingen aan te pakken die er een potje van maken.’

.....
Lars Kuipers
redacteur
.....

Voor Jurjen Lemstra, partner bij Pels Rijcken, was 2009 het jaar van de woekerpolissen. Samen met advocaat William Schonewille van BarentsKrans was hij betrokken bij vijf schikkingen met Nationale Nederlanden, Delta Lloyd, ASR, SNS Reaal en Aegon voor een totaalbedrag van € 2,5 miljard. Maanden lang dook hij onder in de wereld van de verzekeringen, letterlijk. ‘We hebben bedongen dat we eerst het vak wilden leren. Om tot een verantwoorde schikking te komen, moet je het product begrijpen.’

Een paar maal per week zat hij, samen met Schonewille en bestuurders van de

stichting Verliespolis, op de kantoren van de verzekeraars om de deskundigen het hemd van het lijf te vragen. Weekendsessies waren er, avonden doorhalen die uitliepen tot diep in de nacht, niet zelden met vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën erbij.

‘Het belang van de minister is gelegen in handhaving of herstel van het vertrouwen in de financiële sector; het algemeen belang is dus groot. En de aanwezigheid van het ministerie is een paar keer heel belangrijk geweest voor de onderhandelingen.’

Schrikbeeld

De ontwikkeling van de Nederlandse massaschadepraktijk wordt snel gespiegeld aan die in de Verenigde Staten. Daarover bestaan vertekende schrikbeelden, vindt Lemstra. ‘Het overheersende beeld is dat van de *greedy* advocaat die een groot percen-

tage van de poet opstrijkt. Maar de andere kant van de medaille is dat Amerika met zijn juridische infrastructuur voor massaclaims lichtjaren op ons voorligt en dat er een heel effectief juridisch systeem is ontstaan. Natuurlijk, er zijn kantoren die doorslaan en via *blackmailen* alleen maar proberen zo veel mogelijk publicitaire druk te zetten, om zo bedrijven te dwingen tot een schikking te komen. Maar er zijn ook ongelooflijk veel voorbeelden waarin recht wordt gedaan. Terwijl de Nederlandse praktijk is dat er heel veel zaken blijven liggen, omdat niemand ze oppakt bij gebrek aan financieringsmogelijkheden en wettelijke instrumenten.’

Hoewel, geen instrumenten? De Wet collectieve afdoening massaschade in 2005 betekende een doorbraak. ‘De mogelijkheid om een schikking te treffen voor een grote groep gedupeerden en die verbindend te

laten verklaren door de rechter, lost de helft van het probleem op,' zegt Lemstra. 'Waar bedrijven vroeger tien jaar procedeerden en zo probeerden de tegenpartij uit te roken, is dit een stimulans voor grote partijen om hun zaken te regelen en zo de reputatieschade te beperken.'

Blik met rechters

Aanvullend zou Lemstra graag zien dat er de wettelijke mogelijkheid komt om collectief een schadevergoeding te eisen, en dat de overheid het systeem van gefinancierde rechtshulp uitbreidt naar collectieve toepassingen. 'De overheid zou haar verantwoordelijkheid moeten nemen en een collectieve financieringsmogelijkheid moeten creëren voor zaken waarin grote maatschappelijke belangen op het spel staan – zoals het faillissement van een bank, de woekerpolissen en straks misschien de pensioenen. Het is geen populaire boodschap, met een overheid die 35 miljard moet bezuinigen, maar je kon wel eens *penny wise pound foolish* bezig zijn als je er niet over nadenkt. Het kost veel meer als je partijen dwingt om tienduizend procedures te starten, waarvoor dan een enorm blik met honderd rechters moet worden opengetrokken. Waarom mogen duizend mensen wel individuele financiering aanvragen, maar mag dat niet als die duizend mensen zich efficiënt in een stichting of vereniging organiseren? Veel collega's met mij willen zo'n stichting graag bijstaan voor hetzelfde uurtarief als waarvoor wij een individu bijstaan. Nu blijven veel zaken op straat liggen, waardoor geen recht wordt gedaan.'

'Waarom kunnen duizend mensen individueel wel een toevoeging aanvragen, maar kunnen ze dat niet als ze zich organiseren in een stichting'

Pionier

Lemstra heeft in de markt van de massaschadezaken altijd een positie als pionier gekozen. In 1999 pakte hij zijn eerste zaak aan: het Koersplan van verzekeraar Aegon, waarin een verborgen risicoverzekering zat verpakt. Maar inmiddels zijn ze niet meer alleen, de pioniers van de collectieve massaschade. Er melden zich steeds meer nieuwkomers op de markt. De eerste al jaren terug: de stichting Lipstick van advocaten Spong en Hammerstein bijvoorbeeld, die (tevergeefs) probeerde schadevergoeding los te peuteren voor gedupeerde Worldonline-beleggers. Recent sprongen vooral de taferelen in het oog rond het faillissement van de DSB-bank.

Lemstra is ervan overtuigd dat die ontwikkeling vraagt om regulering. 'Na tien jaar pionieren is er voldoende knowhow in de markt en iedereen heeft gezien hoe het kunstje werkt. In het DSB-faillissement zie je een wildgroei. De consument is helemaal de weg kwijt. Het predicaat "onvoldoende capabel" kun je op een aantal claimstichtingen wel leggen: onvoldoende toegerust op het opzetten en een paar jaar volhouden van een procedure; een totaal gebrek aan transparantie als het gaat om belangen die spelen en beloningen. Op zich is het legitiem dat zich andere partijen melden die denken dat ze hier ook een boterham aan kunnen verdienen, maar de *checks-and-balances* ontbreken. Er zijn geen wegen om stichtingen aan te pakken die er een potje

(advertentie)

Beheer uw cliënten, uren en declaraties
Het eenvoudigste urenregistratie- en declaratieprogramma voor advocaten bespaart u direct tijd!
Vraag de gratis demo aan op www.urios.nl

urios
eenvoud bespaart tijd

Debussystraat 29 | Postbus 9105 | 1800 GC Alkmaar
tel 072 512 22 05 | fax 072 512 22 14 | info@urios.nl | www.urios.nl

van maken en onvoldoende voorlichting geven om mensen duidelijk te maken wat zij van die stichtingen kunnen verwachten.’

Lemstra pleit daarom voor een claimcode die minimale waarborgen biedt voor een deskundige en transparante vorm van belangenbehartiging zonder winstoogmerk. Enkele voorwaarden: een goede, kritische raad van toezicht, een bestuur dat bestaat uit meer dan één persoon, met voldoende kennis en zonder belangenverstrengeling, en een adequaat financieel beheer. ‘De wet schrijft nu niks voor. Je kunt vandaag naar de notaris om voor € 800 een stichting op te richten. Daarna maak je een website en zeg je: betaal allemaal € 1000 en ik ga jullie probleem oplossen.’

Niet meer doen

Ook Lemstra leerde werkende weg. In de Dexia-zaak zat hij zelf nog in het bestuur van de stichting Leaseverlies die de belangen van de gedupeerden behartigde; een constructie die volgens zijn eigen code aan strikte voorwaarden gebonden zou moeten zijn. ‘Op die manier kan de schijn van belangenverstrengeling ontstaan, dus ik heb besloten dat niet meer te doen. Ik ben helemaal in het begin gepolst om zitting te nemen in het bestuur van de stichting Verliespolis, maar daartegen heb ik nee gezegd. Ik wilde graag meedoen, maar alleen als advocaat. Dat komt nu ook als aanbeveling in de concept-claimcode. Als een advocaat zitting neemt in zo’n bestuur, moet de voorwaarde zijn dat het kantoor geen financieel belang heeft bij het wel of niet slagen van de zaak.’

Lemstra wil met zijn claimcode de boer op. ‘We gaan wetenschappers, politici en het bedrijfsleven vragen wat ze ervan vinden, en dan die code net zo lang aanvullen tot er draagvlak is en partijen zeggen: “Dit is een nette set regels waar we professioneel de komende tien jaar mee in kunnen.” Intussen werkt de Europese Commissie hard aan een schadevergoedingsactie voor Europa, en dan zou de wetgever in Nederland kunnen zeggen: “Wij vinden het interessant om te experimenteren met een collectieve schadevergoedingsactie.” Maar die is dan voorbehouden aan stichtingen die, u raadt het al, voldoen aan die code.’

Schone sector

Nauwelijks had Lemstra eind 2009 de publiciteit gehaald met zijn plannen om tot regulering te komen, of op internet-fora werd hem het verwijt gemaakt dat hij de markt waar hij zelf de afgelopen tien jaar de kost verdiende, voor zichzelf wilde afschermen. Lemstra: ‘Inderdaad, ik zeg dit als marktspeler. Mijn belang is dat de sector schoon is. Het is trouwens ironisch dat de stichtingen Woekerpolis en Verliespolis het verwijt wordt gemaakt dat ze voor een appel en een ei hebben geschikt, terwijl het de grootste schikkingen ooit zijn; schikkingen die zijn beoordeeld door de toezichthouders en waar meer dan 90 procent van de mensen zelf mee instemt.’

Het beeld dat de advocaten miljoenen opstreken in de massaschadezaken die zij behartigden, berust volgens hem op onwetendheid en sensatiezucht. ‘Dan belt RTL Nieuws met de vraag: hoe veel heeft de stichting eigenlijk uitgegeven, hoe veel zit er in kas en hoe veel hebben de advocaten gedeclareerd? Het bestuur van de stichting zegt dan: “Dat kunnen wij u niet melden. We hebben ook partijen die niet willen schikken. Als die zien hoe veel wij nog in kas hebben, kunnen ze simpel uitrekenen hoe lang ze het nog moeten volhouden.” De advocaten krijgen geen bonussen, geen percentages van het schikkingsbedrag, alleen het reguliere kantooruurtarief, en de gemaakte uren moeten de advocaten specificeren. Op dit moment zijn de schikkingen trouwens bijna klaar. Ikzelf zou geen enkel probleem hebben om de totaal gedeclareerde bedragen te openbaren. De cliënten, in dit geval de stichtingen, bepalen zelf of zij deze informatie op enig moment publiek maken of niet. Onze uurtarieven zijn trouwens bescheiden vergeleken bij

wat de advocaten van de verzekeraars doorgaans rekenen. Hun uurtarieven lagen toch snel € 150 tot € 200 per uur hoger.’

Terecht of niet: het beeld van graaier is snel neergezet. In de aandelenlease-zaak werd Lemstra om die reden via internet met de dood bedreigd. ‘Dan kreeg je reacties als: “We steken een mes in je rug.” Helaas heb je altijd idioten die de anonimiteit van internet daarvoor gebruiken. Dat heeft tot gevolg gehad dat ik een geheim telefoonnummer heb moeten nemen.’

Zelfregulering

Ook de Orde heeft volgens Lemstra groot belang bij regulering van de massaschadepraktijk, omdat het imago van de advocatuur in het geding is. ‘Er zijn veel advocaten die zich vereenzelvigen met claimstichtingen. Een stichting is bedoeld om zonder winststreven een probleem op te lossen. Dat is ook de reden dat alleen stichtingen en verenigingen het recht hebben om een collectieve actie in te stellen. Maar wat gebeurt er nu? Een advocaat laat zich uitschrijven om de *no cure no pay*-regels te omzeilen en richt een stichting op met daarachter een bv, om daarmee allerlei acties te beginnen. Dat vind ik een avonturiersstichting die niets anders is dan een geldmachine voor de aandeelhouders van een bv.’

Zelfregulering is volgens Lemstra een goede opstap naar wetgeving. ‘We kunnen hier wel afgeven op Amerikaanse toestanden, maar bedenken dat het particulier initiatief de afgelopen tien jaar veel zaken heeft opgelost. De aandelenlease, de woekerpolissen – de overheid heeft dat niet opgelost. Misschien dat de politiek over vier jaar aan regulering toe zal zijn, maar dan zijn we wellicht tien debacles en een failliete stichting verder. <<

.....
 ‘Een advocaat laat zich uitschrijven om de *no cure no pay*-regels te omzeilen en richt een claimstichting op: dat is een avonturiersstichting en een geldmachine’

Bewijs rond krijgen met feiten van algemene bekendheid

Een feit van algemene bekendheid behoeft geen nadere motivering. Maar wanneer is iets evident, en welk ‘feit’ is in het internettijdperk *niet* ‘algemeen bekend’?

.....
N. van der Laan
advocaat te Amsterdam
.....

Als je met een vuurwapen op iemand schiet bestaat de mogelijkheid dat die ‘iemand’ overlijdt;² in de drugshandel wordt vaak gebruikgemaakt van versnijdingsmiddelen;³ op een industrieterrein komen ’s nachts weinig auto’s;⁴ een peuter van bijna twee begrijpt niet volledig de strekking van wat er op een terechtzitting gebeurt;⁵ en in de supermarkt kun je levensmiddelen en andere huishoudelijke artikelen kopen.⁶ Allemaal feiten van algemene bekendheid die in de rechtspraak de revue zijn gepasseerd.

Toch is het niet altijd zo evident. Onlangs caseerde de Hoge Raad een arrest van het Gerechtshof Leeuwarden dat ter zake het medeplegen van diefstal van een buitenboordmotor had overwogen dat uit het feit dat een dergelijke motor te zwaar zou zijn om door één persoon te tillen, kon worden afgeleid dat de verdachte ‘dus geholpen moest hebben’.⁷ Datzelfde lot was enige tijd geleden een arrest van het Gerechtshof Den

Haag beschoren dat, kennelijk geconfronteerd met een bewijsprobleem ten aanzien van de aanmerkelijke kans, oordeelde dat het een feit van algemene bekendheid is dat een van de grond terugspringende kogel een aanmerkelijke kans op de dood van een omstander oplevert.⁸

Google als brug

Het roept de vraag op wanneer iets een feit van algemene bekendheid is. Uit de literatuur en de jurisprudentie volgt dat het moet gaan om feiten die voor ieder gemiddeld ontwikkeld mens bekend (kunnen)⁹ zijn, dan wel door eenvoudig onderzoek moeten kunnen worden achterhaald. De feiten moeten openbaar zijn en vindbaar in publiek toegankelijke bronnen.¹⁰ Dit is inmiddels een hachelijke maatstaf geworden, gezien de vlucht die internet de afgelopen jaren heeft genomen. Daar is namelijk elke informatie te vinden die iemand zoekt, of die nu juist is of niet.

Bovendien bestaat het gevaar dat, nu een feit van algemene bekendheid geen afzonderlijk bewijs behoeft¹¹ en een rechter dus niet inzichtelijk hoeft te maken op basis waarvan hij meent dat iets een feit van algemene bekendheid is, rechters die de overtuiging zijn toegedaan dat de

verdachte het ten laste gelegde feit heeft gepleegd, te snel een ervaringsregel als feit van algemene bekendheid opvoeren om uit de bewijsproblemen te komen.¹² Moderner gezegd: het risico bestaat dat rechters die kampen met gaten in de bewijsvoering hun toevlucht zoeken tot bijvoorbeeld Google om deze te overbruggen en de informatie die op die manier wordt verkregen te snel als feiten van algemene bekendheid zullen aanmerken.

Bij strafrechtelijke bepalingen met een zeer ruim bereik is dit risico nog groter. Zo ontstond er met de komst van de witswasbepaling voor de rechterlijke macht een bewijsprobleem waar nogal eens mee werd geworsteld. Want hoe bewijs je dat voorwerpen of geldbedragen ‘van misdrijf afkomstig zijn’ als weliswaar de overtuiging bestaat dat het geen zuivere koffie is, maar enig concreet bewijs voor de criminele herkomst ontbreekt? In een dergelijke situatie kan het in de bewijsvoering meenemen van feiten van algemene bekendheid uitkomst bieden.

€ 500 = crimineel

Exemplarisch is een uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam van 22 december 2006: ‘Het is een feit van algemene bekendheid dat coupures van € 500 louter in het criminele circuit plegen te worden

1 Advocaat bij De Roos & Pen te Amsterdam.
2 HR 17 februari 2009, BG7762.
3 HR 19 mei 2009 LJN: BH7295.
4 HR 26 mei 2009, LJN: BG5975.
5 HR 3 maart 2009 LJN: BG8962.
6 HR 10 maart 2009, BH0165.
7 HR 26 januari 2010, LJN: BK5498.

8 HR 9 december 2008, LJN: BF0271.
9 Het is geen vereiste dat iedereen bekend is met dit feit, zie HR 24 november 1987, NJ 1988, 686.
10 HR 14 april 1987, NJ 1988, 515.
11 HR 18 mei 1976, NJ 1976, 539.

12 Mr. G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, 5e druk p. 636.

De onjuistheden van het Hof Amsterdam werden kritiekloos door andere rechters overgenomen

gebruikt.¹³ Een overweging die door hetzelfde hof op 1 juli 2008 nader werd uitgewerkt door te overwegen: 'Naar het oordeel van het hof is het een feit van algemene bekendheid en vaste jurisprudentie dat – [nu, NL] na een kortstondige uitgifte in 2002 de banken geen coupures van € 500 meer uitgeven – deze coupures nagenoeg uitsluitend [nog] in het criminele circuit worden gebruikt.'¹⁴

In no-time evolueerden deze uitspraken tot 'vaste jurisprudentie',¹⁵ en niet zelden werden deze overwegingen letterlijk in vonnissen en arresten overgenomen.¹⁶ Ook de politie en het OM reageerden instemmend.

Reacties die verbazen. Allereerst de bewering van het hof dat briefjes van € 500 louter in het criminele circuit plegen te worden gebruikt. Daar is veel op af te dingen. Indien bij een bank grote geldbedragen worden opgenomen, worden niet zelden briefjes van € 500 verstrekt.¹⁷ Verder is in andere Europese landen het gebruik van dergelijke coupures gebruikelijker dan

hier. Handel tussen Nederlandse bedrijven en Afrikaanse landen wordt voorts ook vaak afgewikkeld in contant geld, gelet op het ontbreken van een betrouwbaar bancaire systeem aldaar.¹⁸ Tot slot meldde *de Volkskrant*: 'Opeens geweld: briefjes van 100 en 500':¹⁹ door de kredietcrisis is er een run op briefjes van € 100 en € 500 ontstaan, omdat mensen hun geld minder op de bank zetten en meer in een kluis of matras stoppen.

Ook de bewering van het hof dat er geen briefjes van € 500 meer worden uitgegeven, is feitelijk onjuist.²⁰ Uit het jaarrapport van de Europese Centrale Bank over 2008 blijkt bijvoorbeeld dat de bankbiljetten van € 500 de sterkste circulatiegroei doormaakten tussen eind 2007 en eind 2008 van alle bankbiljetten,²¹ en dat sinds 2002 (sinds dat jaar zouden volgens het hof geen bankbiljetten van € 500 meer zijn uitgegeven) nog 724 miljoen briefjes van € 500 zijn geproduceerd. In 2010 zullen er eveneens weer 100 miljoen briefjes worden bijgedrukt en in omloop gebracht.²²

Bewijs creëren

Het is verontrustend dat de door het Gerechtshof Amsterdam geponeerde 'feiten van algemene bekendheid' helemaal geen feiten zijn. Evenzeer is het verontrustend dat deze onjuiste constatering kritiekloos door andere rechters is overgenomen. Bovendien blijken de uitspraken van dit hof helaas niet de enige te zijn waaruit de indruk kan ontstaan dat om bewijsproblemen te omzeilen naar feiten van algemene bekendheid is gegrepen om een veroordeling rond te krijgen.²³ Dit blijkt uit de aangehaalde uitspraken van de hoven in Den Haag en (meer recent) Leeuwarden.

Ietwat gechargeerd: 'Is er onvoldoende bewijs? Dan creëren we het toch zelf!' <<

13 Hof Amsterdam 22 december 2006, LJN: AZ6141.

14 Hof Amsterdam 1 juli 2008, LJN: BD7281.

15 Opvallend is dat het Hof Amsterdam in 2008 kennelijk verwijst naar haar eigen jurisprudentie uit 2006 en dit 'vaste jurisprudentie' noemt.

16 Bijvoorbeeld: RB Den Bosch 5 maart 2009, LJN: BI3203, RB Dordrecht 3 maart 2009, LJN: BH4494, RB Rotterdam 17 december 2008, LJN: BG7861, RB Amsterdam 3 november 2008, LJN: BG3843, RB Haarlem 5 maart 2008, LJN: BC7433.

17 Een collega nam recent een bedrag van enkele duizenden euro's op bij de bank. Hem werd gevraagd of hij dit in briefjes van € 500 wilde hebben. Hij heeft het aanbod gezien de uitspraak van het Hof Amsterdam zekerheids-halve maar afgeslagen.

18 De afgelopen jaren heb ik diverse personen en bedrijven bijgestaan die zakendoen met bijvoorbeeld Nigeria. Veel Nigerianen willen hun betalingen contant verrichten en reizen met grote bedragen naar Nederland. Niet zelden worden ze dan geconfronteerd met inbeslagname op Schiphol op verdenking van witwassen, maar na onderzoek wordt het geld veelal teruggegeven en de strafzaak geseponeerd.

19 *De Volkskrant*, 27 april 2009.

20 De klemmende vraag blijft waar het hof zich op heeft gebaseerd.

21 <http://www.ecb.int/pub/pdf/annrep/ar2008nl.pdf>.

22 <http://www.ecb.int/stats/euro/production/html/index.en.html>, zie ook Priscilla de Haas

('Relatiedag advocaat en meldingsplicht', *Advocatenblad* 27 maart 2009, p. 160) die opmerkt dat ook De Nederlandsche Bank zich niet kan herkennen in het ingenomen standpunt van het Amsterdamse hof op 1 juli 2008.

23 De Rechtbank Haarlem (27 april 2009, LJN: BI2396) zag zich gesteld voor de vraag of bewezen kon worden dat bepaalde partijen cocaïne voor de export waren bedoeld. Ze stelde als feit van algemene bekendheid dat 'carbonpapier geschikt is de opsporing door middel van röntgenapparatuur te bemoeilijken', terwijl de officier in requisitoir nog had opgemerkt dat het opsporingsonderzoek niet duidelijk maakte waarom de cocaïne in carbonpapier was verpakt.

De executeur is bij de afwikkeling van een nalatenschap niet afhankelijk van de erfgenamen. In de praktijk krijgt hij niettemin nogal eens problemen met hen. Tijd voor een verkenning voor niet-ingewijden, aan de hand van actuele jurisprudentie.

Hoe ver mag de executeur gaan?

Petra Knoppers en Eveline Müller
advocaat notaris te Utrecht

¹ **O**nder het oude erfrecht bestond de mogelijkheid een executeur te benoemen bij codicil. Die mogelijkheid is geschrapt. De benoeming van een executeur kan nu uitsluitend bij uiterste wilsbeschikking, dus bij notariële akte of bij een aan een notaris in bewaring gegeven onderhandse akte.² Na het overlijden van de erflater moet de aangewezen executeur zijn benoeming aanvaarden.³ Deze aanvaarding is vormvrij. Zolang de executeur zijn benoeming niet heeft aanvaard, kunnen de erfgenamen niet zelf handelen of de nalatenschap afwickelen.⁴

In de praktijk zal de notaris na de aanvaarding een verklaring van executiele opstellen, waarin normaliter de handelingsbevoegdheden van de executeur die voortvloeien uit testament en wet nogmaals uiteen worden gezet.

1 Beiden zijn werkzaam bij CMS Derks Star Busmann in Utrecht.
2 Art. 4:94 BW; de wet kent één uitzondering: de benoeming van de executeur bij noodtestament (art. 4:98 BW).
3 Art. 4:143 lid 1 BW.
4 De kantonrechter kan op verzoek van een belanghebbende de aangewezen executeur hiervoor een termijn stellen.

De executeur moet niet worden verward met de vereffenaar,⁵ die aan bod komt als de nalatenschap beneficiair wordt aanvaard en er geen executeur wordt benoemd. In beginsel treden de gezamenlijke erfgenamen op als vereffenaar. De kantonrechter kan een erfgenaam of een belanghebbende of het OM. Doel is om aan de erfgenamen uiteindelijk de zekerheid te geven dat zij bevrijd worden van aansprakelijkheid voor de nalatenschapsschulden, voor zover de goederen van de nalatenschap voor verhaal daarvan ontoereikend zijn. De afwikkeling van een nalatenschap door een vereffenaar is in die zin vergelijkbaar met de afwikkeling van een faillissement.

Taken nauwelijks uit te breiden

De executeur is belast met het beheren van de nalatenschap, het voldoen van schulden van de nalatenschap, die bij het opengaan van de nalatenschap opeisbaar zijn of gedurende het beheer opeisbaar worden, en – als deze zijn opgelegd – het uitvoeren van testamentaire lasten. De taken zijn in de wet limitatief opgesomd.⁶ De erflater kan de taken van de executeur wel beperken, maar nauwelijks uitbreiden. Dit laatste gebeurt in de praktijk wel door middel van het opleg-

gen van lasten aan de executeur of door de executeur te benoemen tot afwikkelingsbevoegdverder.

Indien de bevoegdheden van de executeur zijn uitgebreid met een testamentaire last, rust deze last op de erfgenamen gezamenlijk en niet op de executeur alleen. Maar de aard van last of testament kan anders doen blijken. Aan de executeur komen alle bevoegdheden toe die nodig zijn om de last te kunnen uitvoeren. Zo zal een executeur bevoegd zijn de tot de nalatenschap behorende onroerende zaken te vervreemden indien dit aan hem bij de testamentaire last is opgelegd.

Zonder medewerking erfgenamen

Van groot belang is dat de executeur zijn taken zonder medewerking van de erfgenamen kan verrichten. De executeur heeft namelijk een vertegenwoordigingsbevoegdheid die niet op een volmacht is gebaseerd, maar op de wet. Het is een *sui generis* vertegenwoordiging. Met andere woorden: gedurende zijn beheer vertegenwoordigt de executeur alle erfgenamen in en buiten rechte. Deze vertegenwoordigingsbevoegdheid is privaat; de erfgenamen zijn gedurende het beheer van de executeur onbevoegd.⁷ In die privaatieve bevoegdheid

5 Hof Den Bosch 11 maart 2009, LJN: BH 5989.
6 De taken van de executeur zijn expliciet vastgelegd in art. 4:144 BW.

7 Op deze vertegenwoordiging zijn de volmachtbepalingen van titel 4 van boek 3 BW in beginsel van overeenkomstige toepassing.

zit de kracht van de executele, hetgeen leidt tot een slagvaardig optreden.

De erfgenamen kunnen niet zonder medewerking van de executeur beschikken, tenzij diens beheersbevoegdheid is geëindigd.⁸ Indien de executeur medewerking weigert, niet bereikbaar is of zijn functie nog niet heeft aanvaard, kan bij de kantonrechter een vervangende machtiging worden gevraagd.

Uitzondering hierop vormt de situatie dat de erfflater in zijn testament uitdrukkelijk heeft voorgeschreven dat de executeur over de manier waarop hij goederen van de nalatenschap te gelde maakt, teneinde schulden van de nalatenschap te kunnen voldoen, in overleg moet treden met de erfgenamen. Dit vereiste heeft slechts interne werking. De executeur wordt niet onbevoegd, indien hij de opgelegde verplichtingen schendt. Een derde zal wel dienen na te gaan of de executeur het beheer heeft, hetgeen zal blijken uit de verklaring van erfrecht of de verklaring van executele. De erfgenamen hebben de mogelijkheid zich tot de kantonrechter te wenden indien zij bezwaar hebben tegen de tegeldemaking van een bepaald goed.

⁸ Art. 4:145 BW.

.....

De executeur is niet onbevoegd als hij een in het testament voorgeschreven overleg verplichting schendt

.....

Voor normale exploitatie van een goed

De wet kent geen definitie van 'beheer'. In de literatuur wordt voor de invulling van het begrip 'beheer' door de executeur vaak aangesloten bij art. 3:170 BW. Dit artikel bepaalt dat onder 'beheer' zijn begrepen alle handelingen die voor de normale exploitatie van een goed dienstig kunnen zijn, alsook het aannemen van aan de gemeenschap verschuldigde prestaties. Ook die daden van

Afwikkelingsbewindvoerder

De bevoegdheden van de executeur kunnen worden uitgebreid door de executeur tevens te benoemen tot testamentair bewindvoerder. Dit 'afwikkelingsbewind' wordt ingesteld in het belang van alle erfgenamen. Voor de bevoegdheden en verplichtingen van de bewindvoerder is ook hier de uiterste wil doorslaggevend.¹ De bevoegdheden van de afwikkelingsbewindvoerder kunnen bij testament worden uitgebreid. Dit kunnen vergaande bevoegdheden zijn, zoals het zelfstandig kunnen beschikken over goederen van de nalatenschap en het zelfstandig kunnen verdelen van de nalatenschap. In de literatuur wordt de discussie gevoerd in hoeverre de afwikkelingsbewindvoerder ook daadwerkelijk zelfstandig tot deze handelingen bevoegd is. De Rechtbank Den Haag besliste in 2006 dat de afwikkelingsbewindvoerder zelfstandig en naar eigen inzicht de nalatenschap kan verdelen.²

.....

¹ Art. 4:171 BW.
² Rb. Den Haag 11 oktober 2006 (rolnr. 243449/HA ZA 05-1678).

beschikking die aan een normale exploitatie dienstig kunnen zijn, vallen onder het begrip 'beheer'. In de parlementaire geschiedenis wordt als voorbeeld gegeven dat het beheer van een onderneming de verkoop van de in die onderneming voortgebrachte goederen of bedrijfsmiddelen met zich kan meebrengen.⁹

Beheer van de nalatenschap kan zoals gezegd beschikkingshandelingen met zich brengen. Beheer impliceert dan beschikkingsbevoegdheid van de executeur. Daarnaast is de executeur bevoegd door hem beheerde goederen te verkopen, voor zover dit nodig is voor de voldoening van schulden van de nalatenschap en de nakoming van de hem opgelegde lasten.¹⁰ Het gaat hier niet om het vervullen van de beheerstaak, maar om een verkoopbevoegdheid. Art. 4:147 lid 2 BW bepaalt dan ook dat de executeur

.....

⁹ MvA II., Parl. Gesch. 3, p. 588.
¹⁰ Art. 4:147 BW.

omtrent de keuze van de te gelde te maken goederen en de wijze van de tegeldemaking zo veel mogelijk in overleg treedt met de erfgenamen, tenzij de erflater in zijn testament anders heeft bepaald.

Als waarde goederen daalt

Tijdens het beheer van de executeur is het mogelijk dat de waarde van bepaalde goederen van de nalatenschap daalt. Deze kwestie is diverse malen aan de orde geweest in de rechtspraak en is gezien de huidige kredietcrisis nog steeds actueel, want wie draagt dan de gevolgen?

Stel dat de executeur het beheer krijgt over een aanzienlijke beleggingsportefeuille. Bij de taken en de bevoegdheden van de executeur past niet dat hij in persoon zonder meer het risico zou moeten dragen van een waardedaling van bepaalde goederen (bijvoorbeeld van effecten). De Hoge Raad heeft in 2008 beslist dat de vraag doorslaggevend is of de executeur, gegeven zijn bevoegdheid tot zelfstandig beheer, in de zorg van een goed executeur tekortschiet door geen maatregelen te treffen ter voorkoming van dreigend nadeel voor de erfgenamen.¹³ De omstandigheid dat hij de bevoegdheid had een bepaald goed te verkopen dat in waarde blijkt te zijn gedaald, is dan ook onvoldoende om hem jegens de rechthebbenden aansprakelijk te houden voor het geleden nadeel. Van aansprakelijkheid is sprake wanneer de executeur is tekortgeschoten in de zorg van een goed executeur. Er moet dus volgens de Hoge Raad sprake zijn van verwijtbaar onzorgvuldig handelen.

Ook legaten voor executeur zelf

De schulden die de executeur moet voldoen – opeisbaar bij het openvallen van de nalatenschap of opeisbaar geworden gedurende het beheer – zijn limitatief opgesomd in art. 4:7 BW. Onder het betalen van schulden valt ook de afgifte van legaten. Een legaat is een schuld van de nalatenschap.¹² Een executeur kan daarom legaten afgeven zonder daartoe de medewerking van de erfgenamen nodig te hebben, ook als het legaten betreft die ten gunste van de executeur zelf zijn gemaakt.

Informatieplicht alleen over beheer nalatenschap

Als zijn taken zijn beëindigd, dus ook bij

.....
Bij waardedaling van effecten is de executeur alleen aansprakelijk als er sprake was van verwijtbaar onzorgvuldig handelen

tussentijdse beëindiging, is de executeur verplicht rekening en verantwoording af te leggen aan de erfgenamen of aan de opvolgend executeur.¹³ De Hoge Raad heeft beslist dat de informatieplicht niet zo ver gaat dat de executeur gehouden is om informatie te verstrekken die een andere erfgenaam in een andere procedure tegen een derde wenst aan te wenden.¹⁴ Verstrekken van dergelijke informatie voor dat doel valt immers niet onder de taak van de executeur, aangezien het niets van doen heeft met het beheer van de nalatenschap. Voor een wederpartij van de executeur is alleen van belang of de betreffende handeling van de executeur dienstig zou kunnen zijn aan de normale exploitatie. De wederpartij hoeft in de praktijk derhalve slechts marginaal te toetsen, hetgeen de rechtszekerheid ten goede komt.

Einde taak en einde beheer

In art. 4:149 lid 1 BW zijn de gevallen opgesomd waarin de taak van de executeur eindigt, bijvoorbeeld als hij zijn werkzaamheden als executeur heeft voltooid, door tijdsverloop als hij voor een bepaalde tijd was benoemd, of door ontslag verleend door de kantonrechter.

Het einde van de taak van de executeur betekent niet automatisch het einde van het beheer. De executeur heeft de bevoegdheid bij het einde van zijn taak als executeur het beheer te beëindigen door de goederen ter beschikking te stellen van de erfgenamen.¹⁵ Daarnaast zijn er gevallen in de wet opgeno-

13 Art. 4:151 BW.
 14 HR 5 september 2008, LJN: BD4161.
 15 Art. 4:150 BW.

je vader heeft me deze handebaan natuurlijk niet toevertrouwd omdat 'ie dacht dat ik hem niet in zijn grek zou uitvoeren...

Executeur tekortgeschoten

Dat een executeur een eigen verregaande verantwoordelijkheid heeft bij de voldoening van legaten, blijkt uit een uitspraak van de Rechtbank Zutphen van 12 augustus jongstleden.¹ In deze zaak had de executeur een verzekeringsuitkering die in de nalatenschap viel, uitgekeerd aan de erfgenaam en was daarbij voorbijgegaan aan een legaat in het testament waarbij aan de legataris schuldvorderingen waren gelegateerd. Nadat de executeur tot uitkering aan de erfgenaam was overgegaan, had dezelfde rechtbank in een eerdere procedure in deze zaak beslist dat de uitkering van de verzekering de legataris toekwam. De erfgenaam bood geen enkel verhaal, hetgeen de executeur eveneens bekend was.

De executeur erkende te hebben uitgekeerd aan de erfgenamen terwijl hij op de hoogte was van de discussie of de uitkering de legataris toekwam. De executeur had vooraf juridisch advies gevraagd en die adviezen opgevolgd. De rechtbank beslist echter dat de executeur zelf verantwoordelijk is voor wie hij om advies vraagt en oordeelt dat de executeur tekort is geschoten.

1 Rb. Zutphen 12 augustus 2009 (rolnr. 98791/HA ZA 08-1440).

men waarin de erfgenamen de bevoegdheid hebben zelf het beheer te beëindigen.¹⁶

Prominente uitvoerder

De executeur heeft, kortom, een prominente rol bij de afwikkeling van een nalatenschap. De erflater ziet hem als uitvoerder van zijn testament, die niet gebonden is aan aanwijzingen van een erfgenaam. En inderdaad, de executeur kan de beheerswerkzaamheden grotendeels zelfstandig uitvoeren zonder medewerking of toestemming van de erfgenamen. Niet de erfgenamen, maar wet en testament zijn leidend bij zijn beslissingen.

<<

16 Bijvoorbeeld art. 4:150 leden 2 en 3 BW.

11 HR 21 november 2008, LJN: BD5985.
 12 Art. 4:7 lid 1 sub h BW.

Hoe zit het tegenwoordig met de proceskostenveroordeling in IE-zaken ?

De verruimde proceskostenveroordeling kan bij bepaalde procedures ook voor niet-IE-advocaten van belang zijn, voor de advisering over het procesrisico dan wel over de vergoeding van gemaakte proceskosten.

.....
Charlotte Vrendenburg
advocaat in Amsterdam
.....

In rechtszaken over intellectuele eigendomsrechten kan de verliezende partij worden veroordeeld tot vergoeding van de werkelijke, volledige proceskosten van de winnende partij.² Hieronder worden tevens begrepen de volledige advocaatkosten en andere kosten van juridische bijstand. Ook advocaten die niet dagelijks werken met IE kunnen ermee te maken krijgen in zaken die uit IE voortvloeien.

De regeling leidde tot soms zeer hoge proceskostenvergoedingen. De dreiging die uitgaat van een hoge proceskostenveroordeling, vaak gepaard met een schadevergoeding, bleek doorslaggevend te worden bij de beoordeling van het procesrisico. En het risico van een procespartij werd mede bepaald door het tarief van de advocaat van de wederpartij.

De ‘indicatieve maatstaven’ van de werkgroep van het Landelijk Overleg Voorzitters van de Civiele sectoren van de rechtbanken (LOVC) en de Orde geven sinds augustus 2008 het nieuwe evenwicht waaraan in de praktijk behoefte was ontstaan. Het zijn tarieven die kunnen dienen als handvat om de redelijkheid van de gemaakte proceskosten te kunnen beoordelen (zie www.rechtspraak.nl).

Uitgangspunten nieuwe tarieven

De belangrijkste uitgangspunten van de Indicatie-tarieven:

- een proceskostenveroordeling moet uitdrukkelijk zijn gevorderd;
- de tarieven geven een *indicatie* van de maximale redelijke en evenredige proceskosten;
- een gedetailleerde opgave wordt verwacht van het

1 Bij Bingh Advocaten.
 2 De Europese Handhavingsrichtlijn uit 2004, op 1 mei 2007 geïmplementeerd in art. 1019h Rv, leek bedoeld om piraterij en te massale kwader trouw inbreuken tegen te gaan, maar heeft toepassing gevonden in vrijwel alle geschillen omtrent intellectuele eigendom (merken, auteursrechten – inclusief naburige rechten, handelsnamen, modellen, databankrechten, kwekersrechten).

uurtarief en het aantal gewerkte uren, met een concrete omschrijving van de verrichte werkzaamheden, en: hoe hoger het bedrag, hoe hoger de eisen aan de motivering (zeker bij betwisting);

- er wordt onderscheiden tussen ‘eenvoudige’ en overige procedures (onder andere omvang en complexiteit van de zaak); eenvoudig kort geding max. € 6.000, overige kort gedingen € 15.000; eenvoudige bodemzaken zonder re- en dupliek max. € 8.000, met re- en dupliek € 10.000; overige bodemzaken resp. max. € 20.000 respectievelijk € 25.000.³

Soms ook in andere procedures

De tarieven worden toegepast in procedures met een IE-grondslag,⁴ maar ook een deel van een civiele procedure kan een IE-grondslag hebben. Zo kunnen in een procedure over het verbreken van een samenwerking of ontbinden van een personenvennootschap vorderingen zijn ingesteld op basis of ten aanzien van de merken en logo’s. Voor het IE-gedeelte kan een volledige kostenveroordeling worden gevorderd. Daartoe dienen de proceskosten voor het IE-deel te worden geschat.

Maar ook in procedures waarvan de basis is gelegen in IE-rechten vinden art. 1019h Rv en de Indicatietarieven toepassing. In de rechtspraak is inmiddels bevestigd dat art. 1019h Rv toepassing vindt in geschillen met betrekking tot vaststellingsovereenkomsten die hun basis vinden in inbreuken op rechten van intellectuele eigendom.⁵ Voorts valt te denken aan schadestaatprocedures ter vaststelling van de door merkinbreuk geleden schade of executiegeschillen over tenuitvoerlegging van een verbod op merkinbreuk. <<

3 Bron: ‘Indicatie-tarieven in IE-zaken’, www.rechtspraak.nl.
 4 De voorgestelde tarieven zijn evenwel niet van toepassing op octrooizaken en gelden uitsluitend voor de eerste instantie.
 5 Zie V.zr. Rb. Arnhem 19 september 2007, ASV vs. Stubbe (IEPT20070919); V.zr. Rb. ‘s-Gravenhage 7 december 2007, Bonnie Doon vs. Angro (KG ZA 07-1378); Rb. Amsterdam 10 januari 2008, ACS vs. Group ACS (IEPT20080110); Rb. Amsterdam 25 maart 2009, Adani vs. ODMedical (IEPT20090325); V.zr. Rb. Amsterdam 27 maart 2008, Stokke vs. HEMA (IEPT20080327).

Het **voordeel** van vooroplopen

Bij Sdu Uitgevers lopen we voorop in de digitale revolutie. Want scherp, doordacht en uitgesproken ben je pas als je de mogelijkheden van elektronische berichtgeving ten volste benut. Zo biedt OpMaat_Ondernemingsrecht u een complete online zoekoplossing voor alle bronnen binnen het vakgebied Onderneming en Recht. U zoekt eenvoudig in alle officiële publicaties, jurisprudentie

en commentaren. De handige navigatie zorgt er voor dat u nooit verdwaalt. Sterker nog: u loopt voorop. En als u wilt, houden we u dagelijks via een e-mailtendering op de hoogte van de allerlaatste ontwikkelingen. Zo ondersteunen we ook online de scherpste, het inzicht en de uitgesprokenheid van de professie. Met recht.

Kijk voor meer informatie op www.scherpinondernemingsrecht.nl: dé portal voor professionals in ondernemingsrecht.

Scherp. Doordacht. Uitgesproken.

Sdu UITGEVERS

† 1941-2010

Allard Voûte

Arnold Croiset van Uchelen

advocaat te Amsterdam

Op zondag 18 april 2010 is, voor velen onverwacht, Allard Voûte op 68-jarige leeftijd overleden. Hij was vanaf 1969 advocaat te Amsterdam, liep zijn stage op het kantoor van Van der Feltz en was het langste deel van zijn carrière compagnon van Loeff Claey's Verbeke, later Loyens & Loeff. Met hem is ons een kleurrijke persoonlijkheid en een echte advocaat ontvallen.

Hoewel hij bijdroeg aan de vorming van grote kantoren en de professionalisering van de transactiepraktijk, is Allard ook altijd een generalist en (begenadigd) straatvechter gebleven. Met evenveel gemak en zwier deed hij beursintroductions en ontslagzaken, overnames en faillissementen, financieringen en een veelheid aan verschillende procedures. Het typeert hem dat hij als curator van Bredero geen genoegen nam met een (reeds uitzonderlijke) 100 procent uitkering aan de crediteuren, maar doorging tot er voldoende was om ook nog rente over hun vorderingen te betalen. Een greep uit zijn vele andere mooie zaken: de erfenis van koning Saud al Saud, het openbaar bod op de Dordtsche Petroleum-maatschappij, de strijd tussen Audax en VNU en de rehabilitatie van Zwarte Joop van club Casa Rosso op de Wallen (waar hij en passant het jaarlijkse uitje van zijn sectie ondernemingsrecht organiseerde). Hij ging in 2003 met pensioen maar bleef actief en bracht bijvoorbeeld nog de (niet geringe) klus van bewindvoerder over de Taxi Centrale Amsterdam tot een goed einde.

Hij hield van zaken waar anderen liever voor weglieden. Zijn optreden was daarbij vaak niet zachtzinnig. Zo uitte hij eens zijn ongenoegen over een concept van de wederpartij, door er pontificaal zijn neus in te snuiten. Om het vervolgens wel netjes in zijn zak te proppen: always a gentleman. In een andere zaak had ABN AMRO ergens gedreigd het krediet op te zeggen. Allard was er door de huisadvocaat van het bedrijf als remedy of last resort bijgehaald. Hij kwam een halfuur te laat binnen en aan de plukjes ongeschoren baardhaar op zijn kin en het feit dat zijn das voor de helft niet onder maar over zijn kraag heen was gestrikt, was te zien dat die ochtend niet zijn uiterlijke verzorging maar zijn gedachten over de zaak de hoogste prioriteit hadden gehad. Een geïrriteerde bankier werd direct geïnterrupteerd: 'U bent zeker een AMRO-man, hè? Jammer. Als hier een nette ABN'er had gezeten, hadden we de zaak al lang geregeld.' Daarna was zijn cliënt aan de beurt, die betoogde dat de bank toch voldoende zekerheden had. 'Nou moet je ophouden met die onzin. We weten allemaal dat die rommel niets waard is.' Vervolgens vermeldde hij dat als er geen regeling zou komen, de bank morgen gedagvaard zou worden omdat hij al een uitvoerige dagvaarding had klaarliggen (dit was bluf). De pers zou er ook aan te pas komen. Je zag iedereen denken: dit loopt totaal uit

Foto: Klaas Fopma

de hand. Precies de omgeving waarin Allard op zijn best was. Korte tijd later was de zaak opgelost.

Allard was een scherp jurist. Zijn grote intelligentie en intuïtie gaven hem steeds de goede richting aan, ook zonder bibliotheekbezoek – waar hij een hekel aan had. Tussen de bedrijven door is hij echter nog wel eventjes gepromoveerd, op een proefschrift over personeelsaandelen, Motivatie door Participatie. Die titel is tevens toepasselijk op de wijze waarop Allard met medewerkers omging. Hij gooide je in het diepe. Hij schoffeerde en inspireerde, ook zijn compagnons. Ups en downs. Het hart op de tong. Een kwajongen, maar ook een trouwe kerkganger. Dan weer zorgend als een sterke vader, dan weer dierbaar als een recalcitrant klein kind. Maar bovenal homo ludens: het leven was een speeltuin en wat was zijn enthousiasme daarover aanstekelijk.

Allard had een sterk gevoel voor rechtvaardigheid. Hij deed menige zaak voor niks of op basis van: 'We zien later wel of je wat kunt betalen.' Maatschappelijke misstanden, zoals de handel in vervangingsreserve bv's, pakte hij met persoonlijke betrokkenheid aan. Toen een gedaagde in zo'n zaak zich erop beriep dat hij toch maar was geadviseerd door een fiscalist, graaide Allard tot ieders verbijstering de telefoon van het bureau van de president en belde het nummer van die fiscalist onder het uitspreken van de woorden: 'Allemaal onzin. Dat nummer is gewoon van een flatje in Amstelveen waar nooit iemand de telefoon opneemt.' Hij gaf vervolgens de hoorn aan de president die, helaas voor Allard, wel gehoor kreeg en slechts bedremmeld kon uitbrengen: 'U spreekt met de president van de rechtbank. Wij wilden even verifiëren of dit uw telefoonnummer was.' Allard kwam er mee weg. Hij kwam overall mee weg. <<

64%* VAN ALLE JURISTEN ORIËNTEERT ZICH OP EEN NIEUWE BAAN VIA PRINTMEDIA.

ADVOCATENBLAD, HÉT WERVINGSMEDIUM VOOR DE ADVOCATUUR.
KIJK VOOR ADVERTENTIEMOGELIJKHEDEN OP BEREIKDEJURIST.NL

Waar staat de advocaat voor en hoe maakt hij het waar? In opdracht van de Orde hebben studenten fotografie het antwoord op de vraag naar de identiteit van de advocaat verbeeld. Dit blad publiceert in zeven afleveringen een selectie van foto's die verschenen in het boekje *Nooit wijken*, dat te bestellen is bij de Orde: 070-3353535.

*Foto: Jerry van der Weert
Op de foto: advocate Marjoleine de Boorder
Kantoor: De Boorder Schoots Familierechtadvocaten*

Waar staat de advocaat voor?

Jerry van der Weert fotografeerde bij het Amsterdamse advocatenkantoor De Boorder Schoots, gespecialiseerd in familierecht. ‘Het was de bedoeling dat we in onze foto’s de andere kant van de advocatuur lieten zijn, niet het clichébeeld van de strafpleiter. Ik ben een mensgerichte fotograaf met een documentaire stijl, dus ben ik met advocaten mee naar huis geweest, met de kinderen naar sport, naar het Concertgebouw, dat soort dingen. Mijn serie heet “Het zijn net mensen”. Deze foto is gemaakt bij de Rechtbank Amsterdam. Toen ik bij die trap kwam en het licht naar beneden zag vallen, ben ik meteen naar boven gerend. Die mensen op de achtergrond, dat is voor een fotograaf een cadeautje.’

‘Wat voor mensen van mijn generatie vooral belangrijk is, is dat ze plezier halen uit hun werk.’

Renée van den Hemel

‘De jongere generatie is op zoek naar iets anders. Bij ons zijn de meesten om zes uur ’s middags vertrokken.’

Christiaan Alberdinck Thijm

‘Het heel excentrieke, mannen zoals Doedens en Hiddema, dat zul je steeds minder krijgen.’

Rutger Lonterman

‘Ik ben benieuwd wat de kredietcrisis gaat doen. De kleren van de keizer vallen nu zichtbaar uit. Ik sluit niet uit dat er weer meer mensen voor de publieke zaak gaan kiezen.’

Peter Habraken

Zie voor contactgegevens van de advocaten: Alleadvocaten.nl.

Bais, mw. mr. drs. H.: BAIS Legal te Amersfoort
Berg, mr. S.E. van den: Lawton Advocaten te Breda
Biegman, mr. N.K.: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te Amsterdam
Bolhuis, mw. mr. L.: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te Amsterdam
Bongaarts, mw. mr. L.M.S.M.: KPMG Meijburg & Co te Amstelveen
Boomsma – Shriber, mw. mr. L.I.: mr. L.I. Boomsma – Shriber Advocaat/Mediator te Amsterdam
Bruggen, mr. N. van: VB Advocatuur te Breda
Buul, mr. B.R. van: Vaessen & van Kempen advocaten te Cuijk

Evers, mw. mr. L.G.H.A.M.: Claassen Advocaten te Eindhoven
Franken van Bloemendaal, mw. mr. A.: Gijs Heutink Advocaten te Amsterdam
Gelders, mr. J.H.L.: Ballast Nedam Infra B.V. te Utrecht
Giesen, mw. mr. S. van der: JPG Advocaten te Gouda
Goppel, mr. J.R.: mr. J.R. Goppel, Advocaat te Haarlem
Heeringa, mr. J.R.: Allen & Overy LLP te Amsterdam
Henselijn – Bosker, mw. mr. Q.M.F.: Flexadvocaten te Amsterdam
Heijden, mw. mr. B. van der: NautaDutilh N.V. te Amsterdam
Heijst, mr. I.P.A. van: 't Regthuys te Rozendaal

Huijts, mr. A.M.: Houthoff Buruma te Brussel/BE
Jansen, mr. B.: AKD te Rotterdam
Jong, mw. mr. A.M. de: Wintertaling advocaten & notaris te Amsterdam
Jongeneel, mw. mr. M.: JPG Advocaten te Gouda
Keukens, mr. W.M.T.: NautaDutilh te New York/US
Klinkhamer, mr. E.C.G.: Langelaar Klinkhamer Advocaten B.V. te Rotterdam
Koster, mr. G.F.E.: Vereniging van Effectenbezitters (VEB) te Den Haag
Krans, mw. mr. A.P.: Krans Advocaat & Mediator te Den Bosch
Krijgsman, mw. mr. J.: Nysingh advocaten – notarissen N.V. te Arnhem
Kuijken, mw. mr. E.M.: Trip Advocaten & Notarissen B.V. te Leeuwarden
Lalesse, mw. mr. M.C.S.: Advocatenkantoor Lalesse te Den Bosch
Lange, mw. mr. S. de: AKD te Eindhoven
Leentfaar, mr. F.C.M.: Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP te Eindhoven
Limonard, mr. H.A.: Advocatenkantoor Limonard te Joure
Linden, mr. O.P. van der: Bots van Ravenhorst advocaten te Utrecht
Loefs, mr. M.: Clifford Chance LLP te London/GB
Loon, mr. N.A. van: Allen & Overy LLP te Amsterdam
Maaré, mw. mr. M. de: Gimbrère International Advocaten te Breda
Meer, mw. mr. T.A. van der: Zillinger Molenaar & Verdonk te Heerenveen
Melching, mw. mr. N.M.: EVN Advocaten & Mediation te Amstelveen
Meijboom, mr. M.J.: Bousie advocaten te Amsterdam
Michiels, mw. mr. M.M.J.P.: Bonnier advocaten te Wijchen
Möhlmann, mr. J.A.: BarentsKrans N.V. te Den Haag

‘Profiteren van elkaars creativiteit’

Tineke Jongeneel (midden) begon met collega's Jolanda Pluis en Sandra van der Giesen het kantoor JPG Advocaten in Gouda.

‘Sandra van der Giesen en ik werkten voorheen met drie andere zelfstandige advocaten in één pand. We hebben geadverteerd om iemand erbij te krijgen en daar reageerde Jolanda op. Het klikte direct. Ik vind het een enorme meerwaarde om samen een kantoor te hebben. Je profiteert van elkaars creativiteit en knowhow, en je deelt de kosten van bijvoorbeeld pand en personeel. Wat ons bindt, is arbeidsrecht. Ik doe daarnaast familierecht, Jolanda is huisadvocaat bij het MKB en Sandra doet letselschade. Dat blijkt een goede aanvulling.’

‘Alles zelf beslissen’

Rijmert Goppel begon per 1 april zijn eigen letselschadepraktijk in Haarlem. *‘Ik zat op een kantoor van drie advocaten. Het laatste jaar kregen we te maken met een forse stijging van de kosten. We hadden een kamer leeg staan door het vertrek van een collega, nieuwe collega's vinden lukte niet. Toen hebben we het kantoor opgeheven. Het was niet mijn ideaal om op mijn 61ste voor mezelf te beginnen. Maar het bevalt me uitstekend. Je kunt alles zelf beslissen: hoe je het kantoor inricht, hoe de website er uit moet zien. En de kosten zijn beter beheersbaar.’*

Cheng, mr. W.K.: Sorko & Swane, Advocaten en Notarissen te Amsterdam
Daas, mr. W.C. den: Van Boom Advocaten B.V. te Utrecht
Dammers – Wubbe, mw. mr. G.W.L.M.: Dammers Advocatuur & Mediation te Haarlem
Dijkman – Ulders, mw. mr. J.M.: AKD te Rotterdam

Hilberts, mr. R.J.J.: Hilberts Advocatenkantoor te Amsterdam
Hollander, mr. A.M. den: Croon Davidovich te Amsterdam
Hoogstraten, mr. W.G.A.: Van Kaauwen Advocaten te Arnhem
Hullenaar, mr. R. van 't: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te London/GB

Molier, mr. D.A.: BIZ Advocaten, Business Law & Tax te Zaltbommel
Mullaart, mr. R.F.M.: Mullaart Advocatuur te Groningen
Namen, mr. drs. P.H.A. van: Adriaanse van der Weel Advocaten te Middelburg
Niessen – Cobben, mw. dr. mr. R.M.P.G.: RSM Wekrens, Mennen & de Vries te Roermond
Nijdam, mw. mr. N.R.: Austen & Thewessen advocaten te Valkenburg/LB
Nijenhof, mr. M.J.J.: Rijssenbeek Advocaten te Arnhem
Ouden, mw. mr. E.C. den: Hoogenraad & Haak advertizing + ip advocaten te Amsterdam
Ouwejan, mw. mr. A.G.: Kabalt & Schuurman Advocaten B.V. te Breukelen/UT

Papachatzidis, mw. mr. T.: BIZ Advocaten, Business Law & Tax te Zaltbommel
Pluis, mw. mr. J.: JPG Advocaten te Gouda
Prins, mw. mr. E.A.: Prins Advocaat en Mediator te Nieuwegein
Redert, mw. mr. I.M.: Bots van Ravenhorst advocaten te Utrecht
Reeven – Özer, mw. mr. S. van: Mook Advocaten te Dordrecht
Reezigt, mr. A.C.G.: ReezigtRouwette advocaten te Apeldoorn
Reijnart, mw. mr. D.E.M.P.J.: PHS2 Advocaten & Belastingadviseurs te Roermond
Riemersma, mr. R.G.: Advocatenkantoor Riemersma te Leeuwarden
Rietveld, mr. J.P.: Clifford Chance LLP te London/GB
Rosier, mr. E.J.M.: Thuis & Partners advocaten te Heerlen

Rouwette, mw. mr. S.W.F.: ReezigtRouwette advocaten te Apeldoorn

Roy, mw. mr. R.G.N. Ie: Mr. Romana Ie Roy te Haarlem

Rijnhart, mr. M.:

BarentsKrans N.V. te Den Haag

Schmidt, mr. M.H.: Advocatenkantoor Schmidt te Amsterdam

Schoonewille, mr. T.G.: Loyens & Loeff N.V. te Londen/ GB

Sedlick, mw. mr. S.: Van den Ende Advocaten te Rotterdam

Smit, mr. C.M.: Veerman

Advocaten te Volendam

Smit, mr. J.J.M.: Veerman

Advocaten te Volendam

Sneep, mr. J.C.: Gimbrère

International Advocaten te Breda

Sol, mw. mr. E.M.L.:

Brada Kuttner Advocaten te Amsterdam

Spooren, mw. mr. M.M.:

Snijders en Toemen Advocaten te Bostel

Stel, mw. mr. E.J. van der:

NautaDutilh N.V. te Rotterdam

Theeven, mr. drs. J.:

Houthoff Buruma te Amsterdam

Theunessen, mw. mr. M.:

Advocatenkantoor Theunessen te Rotterdam

Timmer, mw. mr. M.:

Advocatenkantoor Timmer te Den Haag

Verhoeven, mr. R.J.A.:

Advocatenkantoor Kiewitt te Alkmaar

Voermans, mr. H.A.A.: BIZ

Advocaten, Business Law & Tax te Zaltbommel

Westerlaak, mr. L.J.M. van:

Advokatenkollektief te Utrecht

Westermann, mr. J.C.:

Linklaters LLP te Amsterdam

Wiekeraad, mr. C.C.H.:

Van der Kolk & Volkerink Advocaten te Kampen

Zon, mr. P.E. van: Kuijpers & Van der Biezen Advocaten te Den Bosch

Nieuw kantoor/ associatie

Advocatenkantoor Limonard

(mr. H.A. Limonard) te Joure

Advocatenkantoor Riemersma

(mr. R.G. Riemersma) te Leeuwarden

Advocatenkantoor Schmidt

(mr. M.H. Schmidt) te Amsterdam

Advocatenkantoor Theunessen

(mw. mr. M. Theunessen) te Rotterdam

Advocatenkantoor Timmer

(mw. mr. M. Timmer) te Den Haag

BAIS Legal (mw. mr. drs. H. Bais) te Amersfoort

BIZ Advocaten, Business Law & Tax (mr. D.A. Molier, mw. mr. T. Papachatzidis ten mr. H.A.A. Voermans) te Zaltbommel

Dammers Advocatuur & Mediation (mw. mr. G.W.L.M. Dammers - Wubbe) te Haarlem

EVN Advocaten & Mediation (mw. mr. N.M. Melching) te Amstelveen

Hilberts Advocatenkantoor (mr. R.J.J. Hilberts) te Amsterdam

JPG Advocaten (mw. mr. M. Jongeneel, mw. mr. J. Pluis en mw. mr. S. van der Giesen) te Gouda

Kantoor ZAAD advocaat (mr. C.I. Zaad) te Den Haag

Krans Advocaat & Mediator (mw. mr. A.P. Krans) te Den Bosch

mr. L.I. Boomsma - Shriber Advocaat/Mediator (mw. mr. L.I. Boomsma - Shriber) te Amsterdam

mr. J.R. Goppel, Advocaat (mr. J.R. Goppel) te Haarlem

Mr. Romana Ie Roy (mw. mr. R.G.N. Ie Roy) te Haarlem

Mullaart Advocatuur (mr. R.F.M. Mullaart) te Groningen

Prins Advocaat en Mediator (mw. mr. E.A. Prins) te Nieuwegein

ReezigtRouwette advocaten (mr. A.C.G. Reezigt en mw. mr. S.W.F. Rouwette) te Apeldoorn

't Regthuys (mr. I.P.A. van Heijst) te Rozendaal

VB Advocatuur (mr. N. van Bruggen) te Breda

Uit de praktijk

Akkerman - Snijder, mw. mr. S.I. Amsterdam 01-04-2010

Baars, mr. L.H.J. Breda 16-04-2010

Boomgaard, mw. mr. H.H.E. Utrecht 31-03-2010

Breur, mr. M. Den Haag 01-04-2010

Broesterhuizen, mw. mr. M.C.H. Amsterdam 07-04-2010

Broeze, mw. mr. B.O. Amsterdam 01-04-2010

Brunschot, mr. O.R. van Amsterdam 01-04-2010

Burg, mw. mr. E.M. van der Amsterdam 01-04-2010

Chin - Oldenziel, mw. mr. drs. M. Den Haag 01-04-2010

Degen - van den Berg, mw. mr. A. Utrecht 01-04-2010

Doornbos, mw. mr. F.K. Rotterdam 01-04-2010

Duijzings, mw. mr. A.A.L. Geleen 14-04-2010

Dijks, mw. mr. P.M.S. Maastricht 01-04-2010

Everhard, mr. E. Maastricht 31-03-2010

Goede, mr. J. de Leeuwarden 30-03-2010

Gijbels, mw. mr. K. Amsterdam 31-03-2010

Hanegraaf, mw. mr. R.A.L. Rotterdam 01-04-2010

Hoeven, mw. mr. M.A.A. van den Utrecht 01-04-2010

Hoorn, mr. D.C. Amsterdam 07-04-2010

Houben, mw. mr. J.E.F. Amsterdam 01-04-2010

Houten, mw. mr. B.C. Utrecht 01-04-2010

Jol, mr. D.S. Alphen a/d Rijn 01-04-2010

Kenkel, mr. R. Amsterdam 01-04-2010

Kersemakers, mr. J.G.J. Gemert 01-04-2010

Knoeff, mr. W.J.F. Den Haag 01-04-2010

Kok, mw. mr. P. Amsterdam 15-04-2010

Kokken, mw. mr. E. Tilburg 31-03-2010

Kraaijeveld, mr. A.A. Amsterdam 01-04-2010

Krans, mr. A. van der Amsterdam 31-03-2010

Kruissen, mw. mr. B.H.G. Rotterdam 26-03-2010

Lieverse, mr. L. Maastricht 31-03-2010

Maathuis, mr. K. Oosterbeek 31-03-2010

Milo, mw. mr. S.D. Amersfoort 01-04-2010

Neeb, mr. F.P.D. Amsterdam 01-04-2010

Net, mr. C.B. van der Amsterdam 07-04-2010

Nieuwenhuis, mr. H.J. Velsen-Noord 07-04-2010

Noordt, mw. mr. J.M. van der Rotterdam 01-04-2010

Nusteen, mr. M. Zwolle 01-04-2010

Otterdijk, mw. mr. V.V. van Emmen 31-03-2010

Pieters, mr. F.W. Amsterdam 13-04-2010

Poelmann - Teijgeler, mw. mr. S.H. Amsterdam 01-04-2010

Reah, mr. A.A. Groningen 01-04-2010

Röttgering, mw. mr. A.E.M. Amsterdam 31-03-2010

Sande, mw. mr. L.E. van der Den Bosch 07-04-2010

Schoonhoven, mw. mr. A.N. van Ede 07-04-2010

Stendam, mw. mr. H.A. Dordrecht 01-04-2010

Steenman, mr. drs. R. Amstelveen 14-04-2010

Steenvoorden, mw. mr. J.I. Amstelveen 08-04-2010

Strooij, mr. M.B.J. Amsterdam 31-03-2010

Tanis, mr. P. Amsterdam 29-03-2010

Veldhoen, mw. mr. E. Amsterdam 31-03-2010

Vught, E.J. van Rotterdam 01-04-2010

Wolthuis, mr. D-J.K. Zwolle 01-04-2010

† **Graaf**, mw. mr. P.C.M. de Den Haag 08-03-2010

'Op een steenworp van het strand'

Pieter van Namen stapte onlangs over van de Rotterdamse naar de Middelburgse vestiging van *Adriaanse van der Weel Advocaten*.

'Bij mijn eerste kantoor in Dordrecht procedeerde ik heel veel. Later, bij Holland van Gijzen, deed ik vooral veel advieswerk. *AvdW* is een middelgroot kantoor, het werk zit er wat tussenin. Mensen kijken hier in Middelburg de kat wat meer uit de boom dan in de Randstad. Maar qua zaken maakt het niet veel verschil, nog steeds veel huur-, bouw- en vastgoedkwesities. We wonen nu op een steenworp van het strand. Rotterdam is voor opgroeiende kinderen wat minder geschikt.'

De uitspraak is bewerkt door Luuk Hamer, advocaat te Amsterdam

Advocaat door cliënt op het verkeerde been gezet over toevoeging

Geschillencommissie Advocatuur
Arbitraal vonnis d.d. 20 december 2007/
ADV07-0148B
(mrs. Jurgens, Van Dijk en Vlaanderen-Mulder)

Advocaat vordert betaling declaratie; cliënt weigert betaling in verband met toevoeging. Cliënt – die zelf tien jaar advocaat is geweest en ter zake goed op de hoogte – heeft welbewust informatie achtergehouden en de advocaat op het verkeerde been gezet; hij zal de declaratie moeten betalen.

Vordering in conventie en verweer in reconventie

De advocaat wenst de declaraties, die de cliënt ondanks herhaalde betalingsherinneringen niet heeft voldaan, ter incasso aan de commissie voor te leggen. De advocaat heeft de cliënt bijgestaan in twee verschillende procedures, een zaak tegen B. en een zaak tegen een verzekeringsmaatschappij. Voor de werkzaamheden heeft de advocaat diverse declaraties verzonden die voor een totaalbedrag van € 3.705,10 onbetaald zijn gebleven.

De advocaat heeft aangevoerd dat de cliënt bij het innemen van de zaak heeft aangegeven niet voor een toevoeging in aanmerking te komen, zodat de advocaat de zaak vervolgens op uurtarief heeft behandeld. Vanwege een wijziging in de Wet op de rechtsbijstand omtrent toevoeging heeft de advocaat op 1 juni 2006 getracht alsnog een toevoeging te verkrijgen, welke is afgewezen. Op 30 augustus 2006 ontving de advocaat van de cliënt een definitieve toevoeging, echter op naam van één van de vorige advocaten van de cliënt. Na tussenkomst van de deken heeft de cliënt een andere advocaat genomen. Gelet op het vorenstaande betwist de advocaat dat hij aansprakelijk is voor de door de cliënt gevorderde schadevergoeding van € 10.000. Daarnaast stelt de advocaat zich

op het standpunt dat de cliënt zijn claim niet met stukken heeft onderbouwd.

De advocaat verzoekt de commissie de cliënt te veroordelen tot het betalen van de openstaande declaratie(s) onder betaling van de arbitragekosten en de vordering van de cliënt af te wijzen.

Verweer in conventie en vordering in reconventie

De cliënt stelt zich op het standpunt dat hij de openstaande declaraties niet behoeft te voldoen. De cliënt verwijt de advocaat dat hij hem op uurtarief heeft bijgestaan ondanks een toevoeging. Volgens de cliënt heeft hij meerdere malen aan de advocaat te kennen gegeven dat hij in het bezit was van een toevoeging. Bovendien meent de cliënt dat het door hem te veel betaalde bedrag van € 5.500 ter zake declaraties aan hem dient te worden geretourneerd. Aangezien de advocaat de cliënt geweigerd zou hebben om hem rechtshulp te verlenen, stelt de cliënt dat hij hierdoor schade heeft geleden bestaande uit gederfde inkomsten.

De cliënt verzoekt de commissie de vordering van de advocaat af te wijzen. Voorts verzoekt de cliënt de commissie te bepalen dat hij het bedrag van € 5.500, dat hij te veel heeft betaald, terug ontvangt vermeerderd met rente en kosten. De cliënt verzoekt bovendien een schadevergoeding

(advertentie)

TOGA
atelier
Schout & Katsantonis
www.toga.net

- Rijksleverancier
- Toga's op maat van eerste kwaliteit stof
- Korte levertijd
- Bef cadeau bij bestelling toga

Industrieweg 51 3044 AS Rotterdam
Tel. 010 - 245 07 66 Fax 010 - 245 07 67

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE ?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

van € 10.000 vast te stellen, als in de bijlage van het klachtenformulier omschreven.

Beoordeling van het geschil in conventie en reconventie

Vaststaat dat op het door beide partijen ondertekende opdrachtformulier het vakje 'nee' staat aangekruist bij de vraag of de cliënt in aanmerking komt voor gefinancierde rechtshulp. De cliënt heeft het opdrachtformulier ondertekend retour gezonden aan de advocaat. Blijkens het door de cliënt ingevulde klachtenformulier van de commissie is de klacht op 6 maart 2006 ontstaan en heeft de cliënt eveneens op 6 maart 2006 de klacht aan de advocaat kenbaar gemaakt. Het opdrachtformulier is door partijen eveneens op 6 maart 2006 ondertekend. Het feit dat het opdrachtformulier op 6 maart 2006 door beide partijen is ondertekend en het feit dat de klacht volgens de cliënt – blijkens het klachtenformulier van de commissie – reeds op 6 maart 2006 is ontstaan, komt de commissie niet geloofwaardig voor.

Voorts is voor de commissie komen vast te staan dat de cliënt de advocaat niet op juiste wijze heeft geïnformeerd over de procedure van de aan hem verleende toevoeging. Zo is de advocaat niet tijdig op de hoogte gesteld van de door de cliënt ingestelde bezwaarschriftprocedure – en de uiteindelijke gegrondverklaring van het bezwaar op 8 mei 2006 – omtrent de afwijzing van de toevoeging.

De cliënt heeft op het door hem ingevulde klachtenformulier van de commissie aangegeven: *'De toevoeging liet hij voor wat het was. Hij is op de hoogte gesteld door mij en E., bovendien heeft hij het gehele dossier ontvangen met toevoeging uiteraard'*. Aangezien de advocaat eerst op 6 maart 2006 de zaak heeft overgenomen van advocaat mr. E. en eerst op 8 mei 2006 het bezwaarschrift van cliënt tegen afwijzing van de toevoeging gegrond is verklaard, komt de stelling van cliënt,

dat de advocaat door hem en zijn vorige advocaat, mr. E., op de hoogte is gesteld van de toevoeging, de commissie dan ook niet geloofwaardig voor. Derhalve verwerpt de commissie de stelling van de cliënt hieromtrent. De commissie overweegt daarbij dat van de cliënt die als jurist niet alleen beschikt over meer juridische kennis dan de gemiddelde cliënt, maar ook over de nodige professionaliteit, gelet op het feit dat hij het beroep van advocaat tien jaar heeft uitgeoefend, mag worden verwacht dat hij de juiste gegevens niet achterhoudt doch aan zijn advocaat verstrekt.

Gelet op het vorenstaande, de aan de commissie overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is de commissie van oordeel dat de cliënt kennelijk welbewust onjuiste informatie aan de advocaat heeft verstrekt, waardoor de cliënt de advocaat op het verkeerde been heeft gezet. Ook overigens is de commissie bij de behandeling niet gebleken dat de advocaat niet heeft gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat verwacht mag worden zodat de vordering in conventie kan worden toegewezen. De door de cliënt in reconventie gevorderde terugbetaling wordt afgewezen. Eveneens kan niet voor toewijzing in aanmerking komen het verzoek van de cliënt tot vaststelling van een schadevergoeding, nu de cliënt dit verzoek op geen enkele wijze heeft onderbouwd.

De commissie zal voorts de cliënt als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij veroordelen in de kosten van deze arbitrage, die worden vastgesteld op € 89,25 van het door de Stichting Geschillencommissie voor Beroep en Bedrijf (SGB) vastgestelde bedrag aan honorarium en verschotten van de arbiters. Gelet op de beslissing wordt de advocaat geacht de arbitragekosten bij wijze van voorschotbetaling mede namens de cliënt te hebben voldaan. De commis-

sie bepaalt voorts dat het bedrag dat de advocaat ter zake de arbitragekosten heeft voldaan in zijn geheel komt te vervallen aan de commissie en veroordeelt de cliënt tot betaling van deze kosten.

Hetgeen partijen elk voor zich voorts nog naar voren hebben gebracht, behoeft – naar het oordeel van de commissie – geen verdere bespreking, nu dat niet tot een ander oordeel kan leiden.

Derhalve wordt als volgt beslist.

In conventie

De commissie veroordeelt de cliënt binnen een maand na verzenddatum van dit vonnis aan de advocaat te betalen een bedrag van € 3.705,10.

In reconventie

Het door de cliënt verlangde wordt afgewezen.

In conventie en reconventie

De commissie veroordeelt de cliënt in de kosten van deze arbitrage, aan de zijde van de advocaat vastgesteld op € 89,25 aan honorarium en verschotten van de arbiters.

«

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet.
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, H.J. de Groot, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

Grenzen beleidsvrijheid deken

Raad van discipline Amsterdam, 10 november 2009 (LJN YA0115)

De grenzen van de beleidsvrijheid van de deken bij het onderzoek naar en het in behandeling nemen van klachten.

Advocatenwet art. 46 (6 Tuchtprocesrecht)

Klacht en verzet

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat mr. X in hoedanigheid van deken, in strijd met art. 46 Advocatenwet, de raad van discipline heeft misleid door onder andere een incorrecte samenvatting te geven van de klacht en geweigerd heeft een persoonlijke visie te geven.

Het verzet houdt zakelijk weergegeven in dat de plaatsvervangend voorzitter ten onrechte de klacht kennelijk ongegrond heeft verklaard, omdat de plaatsvervangend voorzitter heeft miskend dat mr. X:

- geen onderzoek heeft gedaan naar de feiten;
- geen concrete vragen heeft gesteld aan de deken in het arrondissement A. over de omvang van de door klager gesignaleerde belastingfraude;
- zich niet verdiept heeft in de onderliggende casus.

Samengevat komt het erop neer dat klager mr. X verwijt dat mr. X zich niet verdiept heeft in het onderliggend geschil.

Beoordeling

Uitgangspunt is dat wanneer een advocaat optreedt in een andere hoedanigheid dan die van advocaat het advocatentuchtrecht voor hem blijft gelden. Indien hij zich bij de vervulling van die andere hoedanigheid zodanig gedraagt (i.e. misdraagt) dat daardoor het vertrouwen in de advocatuur wordt ondermijnd, zal in het algemeen sprake zijn van een handelen of nalaten in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt, waarvan hem een tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt.

In onderhavige zaak is aan de orde de taak van de deken om onderzoek te doen naar bij de deken binnengekomen klachten tegen de voormalige en huidige deken in het arrondissement Z. De deken heeft beleidsvrijheid ten aanzien van de wijze waarop hij bezwaren onderzoekt en in behandeling neemt. Deze vrijheid is niet onbegrensd. Die vrijheid kent zijn begrenzing zoals hiervoor is aangegeven.

De wijze waarop mr. X onderzoek heeft gedaan is, blijkens de stukken, niet tuchtrechtelijk laakbaar. Mr. X heeft met zijn handelen op begrijpelijke en passende wijze de wettelijke taken van een deken uitgeoefend. Niet is gebleken dat mr. X een incorrecte samenvatting van de klacht zou hebben gegeven. Het geven van een persoonlijke visie op een klacht valt onder de vrijheid die een deken heeft bij het onderzoek naar een klacht. Het niet geven van een persoonlijke visie is niet tuchtrechtelijk laakbaar.

Klager kent blijkbaar andere dan de hiervoor geschetste taken aan een deken toe. Het behoort echter niet tot de taak van een deken om zich te verdiepen in het onderliggend geschil dat partijen verdeeld houdt, zodat het niet stellen van vragen aan derden met betrekking tot de inhoud van het geschil niet aan mr. X kan worden verweten.

Beslissing

Verklaart het verzet ongegrond.

Gemeenschappelijk echtscheidingsverzoek

Hof van Discipline 4 september 2009, nr. 5430 LJN YA0066; Raad van discipline 's-Hertogenbosch, 9 februari 2009

Perikelen bij totstandkoming van gemeenschappelijk echtscheidingsverzoek

Advocatenwet art. 46 (2.4.2 Tegenstrijdige belangen van verschillende cliënten); Gedragsregel 7

Feiten

De ex-echtgenote van klager heeft mr. X verzocht een echtscheidingsprocedure tegen klager aanhangig te maken en daarbij de voorkeur uitgesproken voor een regeling in overleg met klager. Mr. X heeft vervolgens een concept-verzoek tot echtscheiding en een concept-convenant opgesteld en aan haar cliënte toegezonden met de bevestiging van de afspraak dat cliënte de inhoud met klager zou bespreken en klager zou vragen of hij tot een gemeenschappelijke regeling bereid was. Vervolgens heeft een gesprek plaatsgevonden tussen klager, zijn ex-echtgenote en mr. X, waarbij onder andere het ouderlijk gezag over de minderjarige kinderen aan de orde is geweest. Mr. X heeft vervolgens de tekst van het convenant aangepast en aan partijen toegezonden. Vervolgens heeft mr. X aan klager bevestigd dat de afspraak is gemaakt dat mr. X een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding zou indienen, maar dat zij alleen 'raadvrouw' van de ex-echtgenote van klager was. Mr. X heeft klager verder gewezen op de mogelijkheid om een 'second opinion' te vragen bij een andere advocaat. Klager en zijn ex-echtgenote hebben het convenant getekend, waarna het gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding door mr. X is ingediend. Nadat de echtscheiding was uitgesproken heeft klager zich tot een andere advocaat gewend die namens klager hoger beroep heeft ingesteld.

Klacht

Mr. X heeft klager onjuist geïnformeerd over een te voeren echtscheidingsprocedure. Mr. X stelde dat klager een procureur nodig had terwijl de wederpartij een eenzijdig verzoek tot echtscheiding had kunnen indienen. Het gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding en het bijbehorend convenant zijn onder dwaling en bedrog tot stand gekomen.

Overwegingen raad

Zodra blijkt dat partijen van mening verschillen over de gevolgen van een echtscheiding, dient dit voor de advocaat die namens één der partijen onderhandelt om te komen tot het indienen van een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding, aanleiding te zijn de echtscheidingsprocedure op gemeenschappelijk verzoek niet door te zetten. Alsdan dient de

advocaat die als zodanig optreedt voor één van beide partijen de wederpartij naar een andere advocaat te verwijzen. Door dat niet te doen heeft mr. X de belangen van klager node-loos en op ontoelaatbare wijze geschaad. Dat mr. X klager erop heeft gewezen dat klager een second opinion kon vragen bij een andere advocaat doet hieraan niets af. Een advocaat dient zich er rekenschap van te geven dat zeker in geval een co-ouderschap over kinderen aan de orde is, waarover partijen van mening verschillen, die advocaat niet dient over te gaan tot het indienen van een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond en legt aan mr. X ter zake op de maatregel van enkele waarschuwing.

Overwegingen hof

Het hof stelt voorop dat een advocaat, die partijen bijstaat op de wijze zoals mr. X dat heeft gedaan, grote zorgvuldigheid dient te betrachten in de wijze waarop hij partijen voorlicht en uitleg geeft over de gevolgen van één en ander. Vaststaat dat mr. X schriftelijk aan klager heeft medegedeeld dat zij, ook bij een gemeenschappelijk verzoek, advocaat ('raadvrouw') van (alleen) de ex-echtgenote zou blijven en dat klager met betrekking tot het gemeenschappelijk verzoek en het convenant een second opinion kon inwinnen bij een andere advocaat, zodat het voor klager voldoende duidelijk moet zijn geweest dat mr. X niet de gemeenschappelijke belangen van beide partijen behartigde. Op dit punt heeft mr. X jegens klager voldoende zorgvuldigheid in acht genomen. Zulks leidt niet tot een ander oordeel, nu mr. X schriftelijk heeft bevestigd dat klager de helft van de kosten van mr. X voor zijn rekening zou nemen.

Ten overvloede overweegt het hof dat de enkele omstandigheid dat partijen het tijdens het eerste gezamenlijke gesprek met mr. X niet aanstonds volledig eens waren over het ouderlijk gezag, de omgangsregeling en over de financiële regelingen, voor mr. X geen aanleiding hoeft te zijn om klager aanstonds naar een andere advocaat te verwijzen. Uit het feit dat klager uiteindelijk het convenant heeft ondertekend mag worden afgeleid dat par-

tijen het op deze punten eens zijn geworden. Bovendien heeft mr. X klager na het betreffende gesprek op de mogelijkheid van een second opinion gewezen, van welke mogelijkheid klager geen gebruik heeft gemaakt.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad en verklaart de klacht alsnog ongegrond.

No cure no pay

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 7 september 2009 LJN YA0043

Het is niet toelaatbaar de honorariumafspraken te maken dat bij verlies van de zaak een bedrag moet worden betaald dat niet als een reëel kostendekkend tarief kan worden aangemerkt. Evenmin is het toelaatbaar om overeen te komen dat in geval van het winnen van een zaak naast een aanzienlijk percentage van de opbrengst ook aanspraak gemaakt wordt op vergoeding van buitengerechtelijke kosten.

Advocatenwet art. 46 (1.4.3.1 Financiële verhouding); Gedragsregel 25.

Feiten

Tussen klager en mr. X is voor de behandeling van een letselschadezaak een tariefafpraak gemaakt die inhoudt dat klager bij verlies van de zaak een bedrag van € 500 aan mr. X verschuldigd zou zijn, maar dat bij winst door mr. X aanspraak kan worden gemaakt op een percentage van de opbrengst, variërend van een percentage van 27,5 procent indien een schadevergoeding van niet meer dan € 25.000 zou worden toegekend tot een percentage van 17,5 procent indien een schadevergoeding van € 250.000 of meer zou worden toegekend.

Klacht

Mr. X handelt niet zoals een advocaat betaamt, omdat:

1. de door mr. X gemaakte honorariumafspraken een verboden afspraak is, nu de

vergoeding die in geval van verlies van de zaak verschuldigd zou zijn – te weten € 500 exclusief btw en verschotten – niet als een reëel kostendekkend tarief kan worden aangemerkt;

2. mr. X in geval van het winnen van de zaak naast een aanzienlijk percentage van de opbrengst ook aanspraak maakt op vergoeding van zijn buitengerechtelijke kosten.

Overwegingen raad

Ten aanzien van klachtonderdeel sub 1: de beantwoording van de vraag of de door mr. X met klager gemaakte honorariumafspraken al dan niet nietig is, is voorbehouden aan de civiele rechter. De raad dient enkel te beoordelen of mr. X al dan niet heeft gehandeld in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt door de gewraakte honorariumafspraken te maken. De raad overweegt dat het bedrag van € 500 niet als een reëel kostendekkend tarief kan worden beschouwd, hetgeen ook voor mr. X duidelijk had moeten zijn, nu hij blijkens de urenspecificatie op het moment van het maken van de afspraak reeds gedurende twee jaar een groot aantal uren aan de behandeling van de zaak had gespendeerd. De gemaakte honorariumafspraken is niet toegestaan. Het klachtonderdeel is gegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel sub 2: het is niet toelaatbaar om naast een aanzienlijk percentage van de opbrengst te bedingen dat ook aanspraak wordt gemaakt op vergoeding van buitengerechtelijke kosten. Ook dit klachtonderdeel is gegrond.

Beslissing

Verklaart de klacht gegrond en legt ter zake aan mr. X op een berisping. <<

Adelmeijer Hoyng Advocaten

zoekt:

een **medewerker** (m/v)

met een paar jaar ervaring

op het gebied van het ondernemingsrecht

alsmede

twee **stagiaires** (m/v)

Bij Adelmeijer Hoyng Advocaten zijn momenteel 15 advocaten werkzaam. Het kantoor behoort tot een van de grotere kantoren in Limburg en richt zich met name op dienstverlening aan bedrijven en lokale overheden en heeft daarnaast een grote faillissementspraktijk.

Het kantoor in Maastricht is gevestigd aan de Bredestraat 12 die het O.L. Vrouweplein met het Vrijthof verbindt.

Sollicitaties kunt U richten aan:

Adelmeijer Hoyng Advocaten
mr. J.A.M.G. Vogels
Postbus 301
6200 AH Maastricht
e-mail: info@ahadvocaten.eu

Telefonische inlichtingen: 043 - 350 62 00 bij
mr. J. Vogels of mr. A.J. van Bergen.
Tevens kunt U onze website raadplegen op
www.ahadvocaten.eu

ADVOCATENKANTOOR DANIËLS B.V.
Zoekt voor spoedige indiensttreding

ADVOCaat-MEDEWERKER

Advocatenkantoor Daniëls is een groeiend kantoor met een advies- en procespraktijk voor zowel bedrijven als particulieren. Het kantoor is gevestigd te Rijen, gelegen tussen Breda en Tilburg.
Momenteel zijn er 4 advocaten werkzaam.

Ter versterking van ons team zoeken wij een enthousiaste en betrokken advocaat-medewerker met een brede belangstelling voor diverse rechtsgebieden.

Sollicitatiebrieven met c.v. graag richten aan:

Advocatenkantoor Daniëls B.V.
t.a.v. mr. drs. M.L. Marcus-Daniëls
Postbus 220
5120 AE Rijen

e-mail: info@advocatenkantoordaniëls.nl
www.advocatenkantoordaniëls.nl

Bruggink & Van der Velden Advocaten Belastingadviseurs (BvdV) is een jong, middelgroot advocatenkantoor in hartje Utrecht waar de commerciële civiele advocatuur (ondernemingsrecht, insolventierecht en onroerend goed) wordt gecombineerd met belastingadvies. Kwaliteit, ondernemerschap en een goede balans tussen werk en privé zijn de kernwaarden van ons kantoor.

Ter versterking van ons team Insolventierecht / Ondernemingsrecht zijn wij op zoek naar een

Advocaat met 3 tot 5 jaar ervaring

Profiel:

Binnen een jong en enthousiast team houd je je bezig met de behandeling van faillissementen en surseances van betaling. Daarnaast adviseer je cliënten bij complexe insolventie- en ondernemingsrechtelijke vraagstukken. Wij zoeken een enthousiaste kandidaat met een sociale persoonlijkheid die (aantoonbare) affiniteit heeft met insolventierecht en ondernemingsrecht. De kandidaat woont in de regio Utrecht of is bereid zich in de directe omgeving van het kantoor te vestigen.

Schriftelijke sollicitaties met CV kunnen worden gericht aan:

Bruggink & Van der Velden
t.a.v. mevrouw E.M. Boon
Wittevrouwensingel 1
3581 GA Utrecht

Of per e-mail: boon@bvdv.nl

Graag verwijzen wij u voor meer informatie over ons kantoor en onze unieke kantoorfilosofie naar onze website: **www.bvdv.nl**

Krijgt uw zaak wel alle zorg die nodig is?

Mogen we ons even aan u voorstellen? De naam is Swier cs. Aangenaam. We zijn een nieuw gerechtsdeurwaarders- en incassobureau, maar bepaald geen nieuwkomers in het vak. We draaien al even mee. Die ruime expertise gaan we wel met een nieuw en fris elan inzetten. Dat is ook goed nieuws voor u. Want daarmee komt er een energieke en enthousiaste partij bij, die u met een gerust hart uw losse opdrachten, de ondersteuning bij executie, of het hele executietraject kunt toevertrouwen. Dat is weer een zorg minder. www.swiercs.nl

swier cs
gerechtsdeurwaarders

Ervaar de heldere visie van Swier cs

Advocaat in dienstbetrekking m/v

(minimaal 32 uur)

Voor de afdeling juridische dienstverlening (15 medewerkers) zijn wij op zoek naar een advocaat of jurist met een aantal jaren werkervaring in de algemene rechtspraak.

Van de advocaat in dienstbetrekking bij de Besturenraad wordt verwacht dat deze scholen en schoolbesturen op een breed terrein kan adviseren en/of bijstaan in procedures. Daarnaast verwachten wij dat de advocaat voor collega's een coachende rol vervult op het terrein van het procesrecht. Een ruime ervaring in de procespraktijk achten wij in dit kader dan ook een noodzakelijke voorwaarde.

De Besturenraad adviseert en begeleidt schoolbesturen en management op een uiteenlopend aantal onderwijsgerelateerde terreinen zoals: verbintenissen, leerlingkwesties, klachtenprocedures, huisvesting, bekostiging, arbeidsgeschillen etc.

Profiel

- u heeft een studie Nederlands Recht afgerond
- u beschikt over een stageverklaring advocatuur
- u heeft een aantal jaren werkervaring in de algemene rechtspraak
- u vindt het een uitdaging voor collega's als mentor/coach te fungeren
- u bent in staat om u snel in te werken - zo nodig door het volgen van een opleiding of cursus - in de voor het onderwijs specifieke en relevante regelgeving
- u kunt zowel zelfstandig als in teamverband werken
- u voelt zich thuis in een dynamische organisatie
- u heeft affiniteit met het christelijk gedachtegoed

Wij bieden

De Besturenraad heeft aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden en is voor de pensioenvoorziening aangesloten bij het PGGM. Het salaris is afhankelijk van leeftijd en ervaring.

De Besturenraad verhuist medio 2010 van Voorburg naar Woerden.

Uw sollicitatie

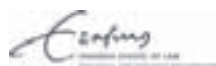
Graag ontvangen wij uw reactie uiterlijk 28 mei 2010 ter attentie van mw. Jolanda van der Toorn, personeelsfunctionaris of via e-mail naar personeel@besturenraad.nl. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mr. Hans Bruggeman, 070-3481261 of 06 53 36 63 43

Conferentie 'Party autonomy in property law', 27 en 28 mei 2010, Erasmus Universiteit Rotterdam

Kunnen partijen bij grensoverschrijdende (handels)transacties zelf het recht kiezen dat toepasselijk zal zijn? Dit is een belangrijke en actuele vraag in het internationale handels- en goederenrecht. Is bijvoorbeeld een Duits eigendomsvoorbehoud in Nederland uitwinbaar en zo ja, hoe is dan de (voor)rang van de zekerheidsgerechtigde te beoordelen?

Naar welk recht moet worden vastgesteld of een eigendomsoverdracht geldig tot stand gekomen is? Binnen- en buitenlandse specialisten zullen zich over deze en andere vragen buigen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Informatie en inschrijving:
www.frg.eur.nl/pri/sectie_burgerlijk_recht/conference_party_autonomy_in_property_law/

holla
advocaten

Adverteren in dit tijdschrift?

Bel met Veerle Sanderink
070-3780350 of kijk voor
de mogelijkheden op
www.bereikdejurist.nl

Sdu UITGEVERS

Bereikt alle juristen

BRANDS ADVOCATEN

Brands Advocaten te Arnhem houdt kantoor in een monumentaal pand aan de Velperweg in de nabijheid van het station Arnhem-Velperpoort en het centrum van de stad. Het kantoor is efficiënt en goed georganiseerd, goed geoutilleerd, heeft een royale bibliotheek en beschikt over voldoende parkeerruimte. De rechtspraak wordt uitgeoefend door zes advocaten die voornamelijk werkzaam zijn voor lokale en regionale woningcorporaties, binnen- en buitenlandse financiële marktpartijen, ondernemingen en vermogende particulieren. Er is bij ons plaats voor

een advocaat/advocaten

die op basis van kostendeling de praktijk wil/willen uitoefenen. Over de vorm en mate van samenwerking staat overleg open.

U kunt uw reactie richten aan mr. J.E. Brands bij wie u tevens informatie kunt inwinnen.

Brands Advocaten
Postbus 1052
6801 BB Arnhem
Tel. 026-4452085
Fax 026-4423977
www.brandsadvocaten.nl
ebrands@brandsadvocaten.nl

Ross Advocaten;

ONDERNEMEND VOOR ONDERNEMERS

Op ons kantoor is momenteel ruimte voor:

(gevorderde) advocaat-stagiaire

Ross Advocaten richt haar juridische dienstverlening op ondernemingen. De specialisaties en opleidingen van de advocaten zijn toegesneden op de rechtsgebieden, waarmee ondernemers in de praktijk van alle dag in aanraking komen. Ross Advocaten bestaat op dit moment uit negen advocaten.

Aangezien ons cliëntenbestand een belangrijk aantal Duitse ondernemingen kent, die hun Nederlandse belangen door ons laten waarnemen, strekt een goede beheersing van de Duitse taal tot aanbeveling. Voor nadere informatie omtrent de functie kunt u contact opnemen met Mr. D. de Beijer. Sollicitatiebrieven met curriculum vitae kunt u sturen aan Mr. J. Langerhuizen.

ROSS
A d v o c a t e n

ROSS ADVOCATEN
Bezoek Mercurion 22
Post Postbus 243, 6900 AE Zevenaar
Tel (0316) 52 77 52
Fax (0316) 52 53 40
E-mail info@ross.nl
Internet www.ross.nl

schipper & lof advocaten

Schipper en Lof Advocaten is een jong en ondernemend kantoor in Heerhugowaard. De advocaten voeren een advies- en procespraktijk en rekenen zowel particulieren als ondernemers tot hun cliëntenkring.

- Arbeidsrecht
- Burenrecht
- Contracten
- Erfrecht
- Familierecht
- Huurrecht
- Incasso's
- Intellectueel Eigendomsrecht
- Mediation
- Sociaal Zekerheidsrecht

Schipper en Lof Advocaten
J. Duikerweg 4
1703 DA Heerhugowaard
T 072 - 572 35 37
www.schipperenlof.nl

zoekt:
een (gevorderde) advocaat-stagiaire

Wij bieden je een werkplek waarin op prettige en professionele manier wordt (samen)gewerkt aan optimale belangenbehartiging van onze cliënten.

Wij zoeken een collega met:
- voldoende juridische kennis
- ambitie
- betrokkenheid
- bereidheid om te specialiseren

Heb je interesse, dan verzoeken wij je om je sollicitatiebrief met CV binnen 14 dagen te sturen naar:

Schipper en Lof Advocaten
T.a.v. mevrouw mr. A. Lof
Postbus 1270, 1700 BG Heerhugowaard
of per e-mail aan: lof@schipperenlof.nl

IN 'TVEEN ADVOCATEN

**DESKUNDIG en
BETROKKEN**

Wij zoeken voor onze vestiging in Waddinxveen een:

GEVORDERDE STAGIAIRE/MEDEWERK(ST)ER

voor de algemene praktijk en eigen voorkeursgebieden.

Wij zijn niet groot, maar ook niet te klein.

Wij werken hard, maar hebben ook een leven buiten kantoor.

Wij hebben kennis en ervaring, maar leren nog elke dag.

Wij kennen kantoor tijden, maar delen ons werk zelf in.

Wij werken zelfstandig, maar ook samen.

Wij zijn verbonden aan kantoor, maar genieten veel vrijheid.

Wij zijn generalisten, maar hebben ook onze specialisaties.

Onze cliënten, in al hun verscheidenheid, staan centraal.

Wij zijn In 't Veen Advocaten: deskundig en betrokken.

Jij bent wie je bent, maar jij herkent jezelf in ons. Kijk op onze site en voel aan. Enthousiast? Kom dan praten.

Wij zien uit naar de kennismaking.

Loek Eenens is ons aanspreekpunt.

Postbus 335, 2400 AH Alphen aan den Rijn, tel.: 0172 475 677, fax : 0172 473 294, e-mail : eenens@alphen.intveenadvocaten.nl
WWW.INTVEENADVOCATEN.NL

Voel jij je betrokken bij onze zaak?

RWV Advocaten is één van de grotere advocatenkantoren in de regio Leiden en de Duin- en Bollenstreek. Met 60 medewerkers werkt het kantoor vanuit vestigingen in Leiden en Noordwijk in een brede, voornamelijk ondernemingsgerichte praktijk. Het kantoor kenmerkt zich door een open, informele cultuur, een hoge mate van professionaliteit en een stevige ambitie.

RWV Advocaten zoekt voor de vestiging Noordwijk een

Advocaatmedewerker Bestuursrecht (m/v)

fulltime/parttime

Vast en zeker

Je komt als advocaatmedewerker in de Sectie Vastgoed en Bestuursrecht te werken. Deze sectie bestaat uit een hechte groep van 8 advocaten en is gevestigd in ons kantoor in Noordwijk. Je gaat je voornamelijk richten op het bestuursrecht, maar krijgt uiteraard ook met andere aspecten van het vastgoed en bestuursrecht te maken. We werken nauw samen om een optimaal en creatief resultaat voor cliënten te bereiken.

Ons kantoor staat intern bekend om zijn informele sfeer. We nemen ons werk serieus, maar waarderen ook gevoel voor humor. We vinden het belangrijk dat onze mensen in evenwicht zijn en plezier hebben in hun werk. Daardoor kunnen we kwaliteit leveren.

Wie zoeken wij?

- Je beschikt over een relevante opleiding en meer dan gemiddelde studieresultaten
- Je hebt je advocaatstage afgerond en gedegen kennis van het civiele recht en bestuursrecht
- Je hebt aantoonbare en ruime ervaring met het voeren van bestuursrechtelijke procedures
- Goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden
- Je bent stressbestendig, flexibel en inventief. Je ziet uitdagingen in het oplossen van moeilijke vraagstukken.
- Je kunt cliënten direct, helder en compleet adviseren, zonder het belang van de cliënt uit het oog te verliezen. Je hebt inlevingsvermogen en overtuigingskracht.
- Je beschikt over commerciële en acquisitieve vaardigheden met doorgroeiambities
- Je kunt goed prioriteiten stellen door hoofd- en bijzaken te scheiden
- Collegiaal en een echte teamspeler
- Je grijpt mogelijkheden aan om je diepgaand te specialiseren

Word jij onze nieuwe collega?

Stuur een korte brief en beknopt c.v. aan mr. Frank Dekkers (f.dekkers@rwv.nl).

Voor meer informatie is hij te bereiken op: 071-7502271.

Of kijk eens op onze website www.rwv.nl.

RWV ADVOCATEN
Jonckerweg 2, 2201 DZ, Noordwijk

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

CIB. Juist als partner

Dé kantoor specialist voor advocaten

met CIB komt u volledig tot uw recht

CIB, uw partner voor:

- gewaarmerkt papier
- luxe schrijf- en lederwaren
- archiefmaterialen, zoals gekleurde (hang)mappen
- kantoorartikelen
- computer- en printsupplies
- facilitaire producten
- kantoormeubilair

CIB. Juist als partner

www.cib.nl

CIB Centraal InkoopBureau BV Postbus 330 2700 AH Zoetermeer

Telefoon (079) 36 38 440 Fax (079) 36 15 144 advocaten@cib.nl

INTERNATIONAAL JURIDISCH INSTITUUT

Spui 186
2511 BW 's-Gravenhage
telefoon: 070-3460974
telefax: 070-3625235
e-mail: info@iji.nl

Het Internationaal Juridisch Instituut adviseert in zaken betreffende internationaal en buitenlands recht, in het bijzonder waar het gaat om vragen van internationaal privaatrecht en buitenlands privaatrecht- en procesrecht.

Werkterreinen zijn onder andere:

- personen- en familierecht
- nationaliteitsrecht
- erfrecht
- procesrecht
- overeenkomstenrecht
- strafrecht
- onrechtmatige daad

Bezoek onze website: www.iji.nl

Aarnoudse Advocaten B.V.
zoekt voor de algemene praktijk

STAGIAIR(E) / MEDEWERK(ST)ER M/V

met mogelijkheid tot specialisatie

Aarnoudse Advocaten B.V.
Burgemeester van Heemstralaan 48
7413 BV DEVENTER
tel.: 0570 - 62 62 22
www.aarnoudseadvocaten.nl

Binnen afzienbare tijd ter overname aangeboden

kleine advocatenpraktijk, gevestigd in een karakteristiek pand te Amstelveen, met de mogelijkheid van een daaraan voorafgaande samenwerkingsperiode.

Info:
overname.advocaten.kantoor@gmail.com

Personeelsadvertenties in dit blad

Regio	Kantoor	Vacature	Plaats	Pagina
Noord				
Oost	Aarnoudse advocaten	Stagiair(e) medewerk(st)er m/v	Deventer	205
	Brands advocaten	Een advocaat/advocaten	Arnhem	203
	Ross advocaten	(gevorderde) advocaat stagiair	Zevenaar	203
Midden	Bruggink van der Velden	Advocaat met 3 tot 5 jaar ervaring	Utrecht	200
Zuid	Advocatenkantoor Daniëls	Advocaat medewerker	Rijen	200
	Adelmeijer Hoyng	Advocaat medewerker ondernemingsrecht en twee stagiaires	Maastricht	200
West	Besturenraad	Advocaat in dienstbetrekking	Voorburg	202
	In 't Veen advocaten	Gevorderde stagiair(e)/medewerk(st)er algemene praktijk	Alphen a/d Rijn	204
	Kennedy van der Laan	Advocaat 2 tot 4 jaar ervaring persrecht en nieuwe media	Amsterdam	Cover III
	RWW advocaten	Advocaat medewerker bestuursrecht	Noordwijk	204
	Schipper en Lof	Een (gevorderde) stagiaire	Heerhugowaard	203

We zoeken dat-krijgen-we-voor-elkaar-juristen

Ondernemende juristen voor nieuwe businessline m/v

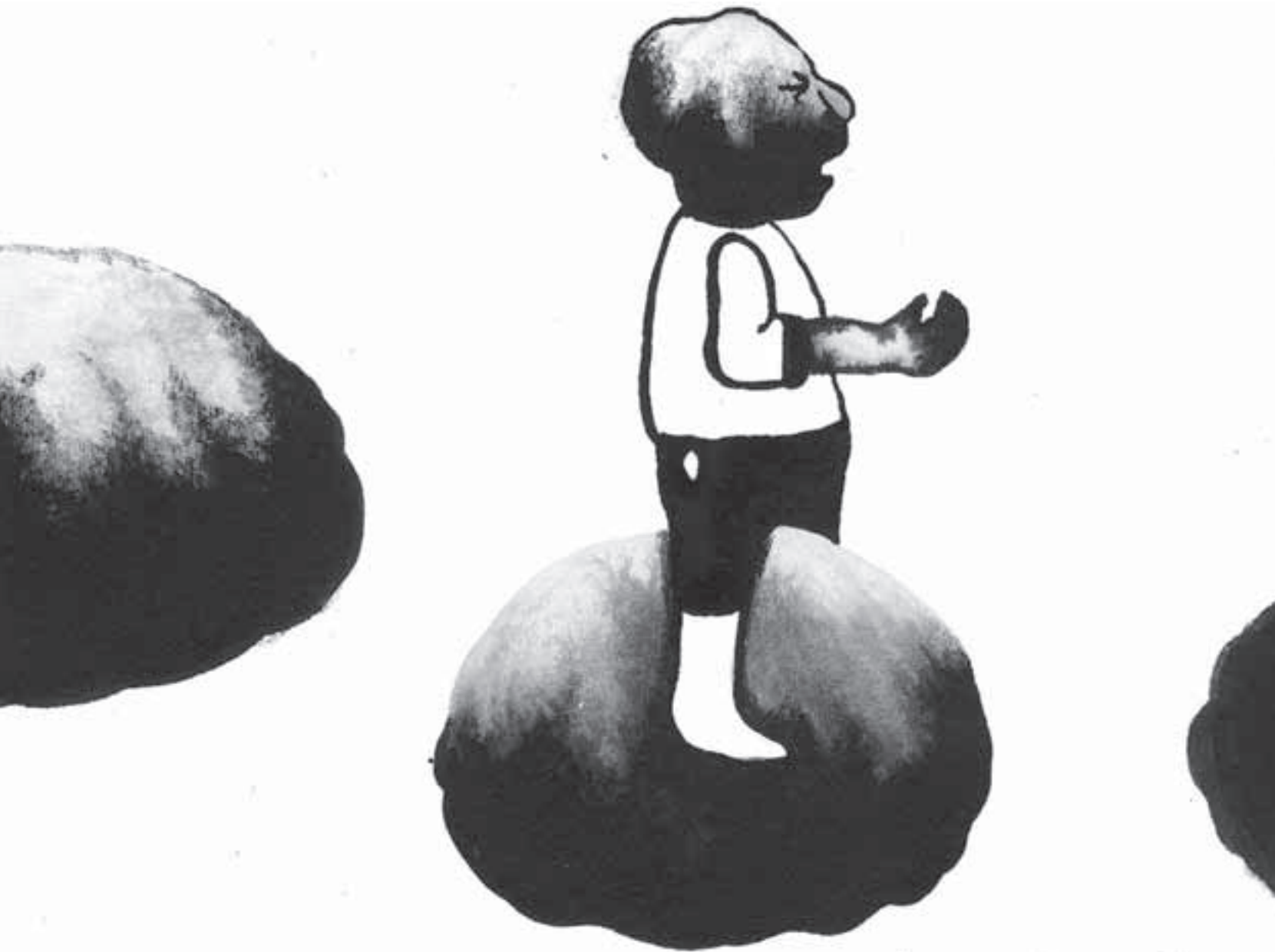
Nieuw van DAS: juridisch advies aan MKB en particulieren, op basis van declarabele uren. Voor het verder uitbouwen van deze nieuwe strategische businessline (naast verzekeringsbedrijf en incasso) zoeken we juristen met minimaal 5 jaar ervaring met ondernemerszin die ook goed thuis zijn in het MKB-segment.

Je standplaats wordt Amsterdam of Den Bosch/Rijswijk. Richt je sollicitatie aan de afdeling HRM, t.a.v. Brendan Visser, Teamleider personeelsadvies, o.v.v. vac.nummer 61000310. Voor info bel je Henk van de Bunt (020) 651 72 22. Een uitgebreid functieprofiel vind je op werkenbijDAS.nl

WERKEN BIJ DAS > DENKEN IN OPLOSSINGEN

Kennedy Van der Laan zoekt voor de sectie Intellectueel Eigendoms- en Mediarecht een advocaat met twee tot vier jaar ervaring en expertise op het gebied van het persrecht en nieuwe media.

www.kennedyvanderlaan.nl/vacatures

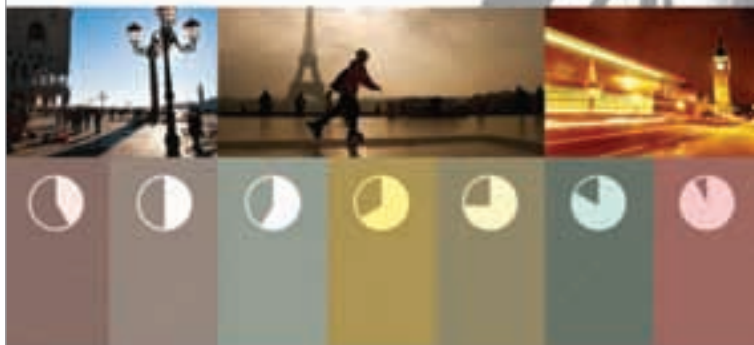
Kennedy Van der Laan is winnaar van de Gouden Zandloper voor het meest innovatieve advocatenkantoor in Nederland.
Kennedy Van der Laan, advocatuur en notariaat, Haarlemmerweg 333, 1051 LH Amsterdam Tekening: Tom Heerschop

Omdat u gebaat bent bij een ICT-partner met expertise in de juridische sector...

ict concept

ALTIJD WAKKER

KANTOORAUTOMATISERING
INTERNETDIENSTEN
TELEFONIE

Hoofdvesting: Basicweg 19a, 3821 BR Amersfoort
T (033) 433 01 88 | www.ict-concept.nl

Hoe mobiel is uw kantoor?

Wij zorgen ervoor dat het werkt.

iPhone of
Blackberry

€0,-

Takkebijsters 37B
4817 BL Breda
T 076-5815618

 mobile
united

Om te beginnen stellen we hoge eisen aan onszelf...

Light ontwerpt, bouwt en implementeert maatwerk websites en software. Hoe complex of omvangrijk een vraagstuk ook is, Light genereert een verbluffend heldere oplossing.

 light

helder • scherp • online

Westerdoksdiijk 425
1013 BX Amsterdam

T 020 - 531 04 60
F 020 - 531 04 69

info@light.nl
www.light.nl

Focus op uw kerntaken

De juridische sector ontdekt de voordelen van IT-outsourcing bij SSHNED

Zorgeloos werken

SSHNED
Stille kracht in Secure Server Hosting

Secure Server Hosting
Houtse pad 4
4911 AS Den Hout

www.sshned.nl
T 088 0028450
F 088 0028451